

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 224. szám — 1940 október 2 szerda — Ára: 12 fillér

Gróf Teleki: A nehéz időkben nem adtam fel semmit állami függetlenségünkől

A miniszterelnök beszéde az erdélyi részek visszatérésének momentumairól és az időszerű kérdésekről

Mussolini fogadta Suner spanyol belügyminisztert

A hármasszövetség elismerte Oroszország euráziai életterét, írja az olasz sajtó Amerikában erősödik a benemavatkozási mozgalom

A nap eseményei közül magyar szempontból legjelentősebb Teleki miniszterelnök megnyilatkozása a keleti és erdélyi országrészek visszatérésének momentumairól. Következő hasábjainkon bő részletességgel közöljük a miniszterelnök beszédét, melynek egyik kiemelkedő kijelentése így szól: „A nehéz időkben nem adtam fel semmit állami függetlenségünkől, sem szabad akarataink gyakorlásából.” Több fontos kijelentést tett még a miniszterelnök, melyeket közlünk a kormánypárt értekezletéről szóló tudósításban.

SUNER RÓMÁBAN

Serrano Suner spanyol belügyminiszter és kísérete Németországból jövet kedden délelőtt 10 órakor megérkezett Rómába, ahol az olasz és spanyol zászlókkal gazdagon felleobogózott Termini pályaudvaron gróf Ciano üdvözölte spanyol vendégeit. Róma lakosságának üdvözlő lelkesedése közepette kísérte az olasz külügyminiszter Franco küldöttjét a Villa Madamába.

Serrano Suner szállására érkezve, a Villa Madamában, mint egy tíz percig tanácskozott gróf Cianoval, aki azonnal a Palazzo Veneziaába hajtatott.

A Duce 11 óra 10 perckor az olasz külügyminiszter jelenlétében fogadta a spanyol belügyminisztert. A nagyfotosságú tanácskozások 12 óra 35 percig tartottak.

A „Popolo di Roma” vezérekében ma megállapítja, hogy Spanyolország, Olaszország és Németország barátsága oly mély, hogy nincs szükség szerződésben való lefektetésére. Spanyolország feladta egyelőre az marad, hogy éberrel kövesse az európai és világeseményeket; készen arra, hogy bármely pillanatban fegyverrel is érvényesítse jogait és törekvéseit.

Ansaldo a Telegrafóban Serrano Suner berlini és római útjával kapcsolatban azt írja, hogy a spanyol miniszter látogatása a tengely fővárosaiba a hármasszövződés hatálybalépése pillanatában és akkor, amikor a világ új rendjéért vívott háború útjára mindinkább fokozódik, szemmel látható és kézzelfogható jelképe korunk egyik legnagyobb történelmi eseményének; annak, hogy Spanyolország ismét bekapcsolódik a nagy európai poltikába.

Római körökben rámutatnak arra, hogy azok a megbeszélések,

amelyeket Serrano a berlini tárgyalások után a Duceval és Cianoval folytat, a spanyol nemhadviselő álláspontnak a tisztázására vezet. Megállapítják, hogy az ellenfelek már annak elhitévelésével meszterkednek, hogy Olaszország erős nyomást gyakorol Spanyolországra abból a célból, hogy Spanyolország adja fel nemhadviselő álláspontját és vegyen részt az Anglia elleni háborúban. Illetékes római körökben határozottan kijelentették, hogy ilyen irányú nyomás nem történt és ez csak a brit hírvetés találmánya csak azért, hogy aztán világgá kürtölje a tengelyhatalmak diplomáciai vereségét és London diplomáciai győzelmét.

A SZOVJET-SAJTÓ

most foglalkozik a háromhatalmi egyezményrel. A moszkvai hivatalos „Izvesztija” kedden vezérecikkét közöl a német—olasz—japán szerződéssel kapcsolatban. A lap utal arra, hogy a berlini hármasegyezmény, amely a Szovjetuniót egyáltalán nem érte meglepetésszerűen, a jelenlegi háború új szakát vezeti be. A Szovjetunió számára a szerződés 5. cikkelye a legfontosabb. Ez a cikkely „a Szovjetunió és Németország, valamint a Szovjetunió és Olaszország között fennálló támadást kizáró egyezmények megerősítését” jelenti. Ezenkívül megmutatja, hogy a berlini egyezmény aláíró hatalmai tiszteletben tartják azt a semlegességi politikát, amelyet a Szovjetunió a háború kezdete óta követ.

A szovjetsajtó cikkeiről szólnak az olasz lapok. A Popolo di Roma berlini tudósítója szerint a Pravda cikke után meghiusultnak tekinthetők mindazok az angol erőfeszítések, amelyek Szovjetországban gyanakvást akartak kelteni a Berlinben aláírt egyezmény irányában. A szovjet lap elismeri, hogy Szovjetországot előre értesítették az egyezmény aláírásáról. Ez az elismerés helyesléssel ér fel a berlini egyezményben megállapított életter-rendszer helyeslésével. A berlini egyezmény ugyanakkor, amikor Németország és Olaszország számára megállapította az eurafrikai életterét, Japán részére pedig a keletázsiai életterét, elismerte Oroszország számára euráziai életterét, amely szintén integráns része ennek az új rendnek, amelyet a tengelyhatalmak győzelme meg fog alapozni.

KI-KI A SAJÁT ÉLTERÉBEN

A Popolo d'Italia az olasz-német-japán hármasszövetségi szerződéssel foglalkozva azt írja, hogy a három szövetséges nagyhatalomnak eltökélt szándéka Afrikából és Ázsiából kiűzni az angolokat. Ebben a törekvésben a három nagyhatalmon kívül szerepet vállalhat a szovjet is, ki-kí a saját életterében. Eltökélt szándéka a három szövetséges hatalomnak, hogyha Anglia esőkevényesnek mutatkozik, az egész angol birodalmat ösztörtörni és Anglia uralmát az angol szigetek és kanadai függvényre visszazorítani. A szövetséges hatalmak fegyverrel támadnak minden olyan hatalmat, amely Anglia oldalára akarja a háborúba beavatkozni. A hármasszövetség csak annyiban vonatkozik Anglián kívül az Egyesült Államokra is, amennyiben Amerikában van olyan áramlat, amelyet jelen pillanatban maga a kormány és bizonyos plutokrata körök képviselnek, amely háborúba akarja sodorni az Egyesült Államokat. Ha ennek az áramlatnak ez sikerül, a tengelyhatalmak és szövetségesei a világ minden részéből és az összes tengereken minden rendelkezésre álló eszközzel hadat fognak viselni Nagybritannia és új szövetségesei ellen.

AMERIKA MARADJON TÁVOL A HÁBORÚTÓL

A Giornale d'Italia newyorki jelentése szerint az Egyesült Államokban erősödik az a mozgalom, amelynek célja Amerikát távol tartani a beavatkozástól. A mozgalomnak erős lökést adott az olasz-német-japán szövetségi szerződés létrejötte. Az utóbbi napokban bizottság alakult, amely az egész országban nagyszabású tevékenységbe fog a háborúba való beavatkozás ellen. A bizottságban két tábornok is helyet foglal s tagja a bizottságnak Henry Ford is. A bizottság működésének céljait ezeket tüzte ki: 1. Az Egyesült Államok minden energiáját a védelemre összpontosítja. 2. Amerikát távol tartani a külső háborútól s 3. az Angliának szóló segítséget a cash and carri „vidd és fizess” elvére korlátozzák.

MI LESZ INDIÁBAN?

Linlightgow lord indiai alkirály a jelek szerint nem folytatja tovább az indiai nacionalistákkal megkezdett egyezkedő tárgyalásokat,

hanem hatalmi eszközökkel próbálja érvényre juttatni Anglia álláspontját.

A londoni rádió közlése szerint az alkirály a hétfői háromórás megbeszélés során közölte Mahatma aGndhival, hogy Anglia semmi körülmények között sem törheti az indiai nacionalista párt háborúellenes tevékenységét. Ha az indiai nacionalisták akadályozni próbálják Anglia háborús erőfeszítéseit, akkor angol részről erőly ellenintézkedéseket foganatosítanak.

Angliára nézve nagyon fontos India magatartása. Ha nem tud megegyezést teremteni, akkor súlyos következmények várhatók. Bombayből származó jelentés azt mondja, hogy Gandhi tárgyalásai megszakadtak.

DE GAULLE KEGYVESZTETT

A római Lavoro Fascista Bernen át érkező jelentése szerint Churchill az angol parlament legközelebbi ülésén bejelenti, hogy De Gaulle tábornokot megfosztotta az angliai francia csapatok paránesnokságától és helyébe Catrox tábornokot, Indokina volt főkommandószóját nevezi ki. Churchill a dakari kudarc óta nagyon haragszik De Gaullera és nem is akarja fogadni a tábornokot.

De Gaulle emigráns tábornok kísérelte meg a dakari partraszállást, ami azonban teljesen kudarcba fullt.

LÉGITÁMADÁSOK ANGLIA ELLEN EJJEL-NAPPAL

A tegnapi német hadijelentés közli, hogy a német repülőgépek Angliában éjjel-nappal zárt kötelékekben és egyenkint támadásokat intéztek fontos hadicélok ellen. A támadások főként London, valamint a brit szigetek tengervidéke ellen irányultak. Noha többnyire sűrű felhő és pára takarta a földet, a legtöbbhelyütt határozottan meg lehetett állapítani a bombázások hatását. Különösen nappal járt nagy sikerrel a támadás, bár a védelmi tűz igen erős volt.

London és Liverpool kikötőinek vidékén sok újabb tűzvész keletkezett. Dél-Angliában sikeres bombázunk egy repülőgépgyárat, Anglia délkeleti partján pedig egy repülőteret és egy kikötőt.

A hadsereg messzehordó ütegei hétfőn tűz alá vették a Dover kikötőjében levő ellenséges hajókat. Meg lehetett figyelni, hogy az agyúzás eredményes volt.

Aszmann

Tisza gyapju szövöttek

A továbbiakban 11 ellenséges hajó elpusztításáról számol be a német hadijelentés. 68 angol repülőgépet lelőttek, 31 német gép nem tért vissza.

ANGOL REPÜLŐGÉPEK

németországi támadásairól a következőket jelenti a német hivatalos:

Brit repülőgépek, amelyek be akartak hatolni Észak- és Nyugat-Németországba, mindenütt beleütköztek az éjjeli vadászok és a légvédelmi tüzérsg erős védelmébe. Az angolok tervszerű támadásai és irányított bombázásai ilyen módon lehetetlenné váltak és több repülőgépet lelőttek. A hatóságok védelem következtében csak néhány ellenséges repülőgépet sikerült nagy magasságban elérnie Berlin területét és ezek is csupán elvétve tudtak bombákat ledobni. Az okozott kár ennek megfelelően mind a birodalmi fővárosban, mind a többi birodalmi területen csekély. Ezzel szemben hétfőn is halottak és sebesültek estek áldozatul a lakosság körében.

A Német TI későbbi jelentése szerint angol repülőgépek a csatorna partján gyújtóbombákkal megtámadták egy nagy kórházat, amely részben tábori kórházul is szolgált. A tetőszerkezet és tető beszakadt egészen a II. emeletig. A robbanás ereje és a légnyomás leszakította és széttepte az épület felső részét. A kár hatalmas.

AZ AMERIKAI FLOTTA MOZDULATAI

Sanfranciscói jelentés szerint az Egyesült Államok csendesóceáni flottájának 35 hadihajója Richardson tengernagy parancsnoksága alatt befutott San Pedro és San Diego hadikikötőkhöz. A flottaraj nagy csatahajókból, cirkálókból, rombolókból és búvárnaszádokból áll. Hivatalos jelentés szerint a hajókat a flottatámaszpontokon rendezték és azután azonnal visszaküldik Hawaiba. Lehetségesnek tartják azonban, hogy a kijavítási munkálatok elvégzése után ezeket a hajókat egészen más helyen használják fel.

Roosevelt elnök a Potomac-on tett körutazásáról, amelynek során katonai és haditengerészeti berendezéseket tekintett meg Baltimore-ban és több más helyen, hétfőn újra visszaérkezett a Fehér Háza.

Roosevelt elnök konferenciát tartott a külügyminisztérium vezetőivel. Jólétesült körök azzal a lehetőséggel számolnak, hogy a csendesóceáni flotta egyrésze „látogató körútra” indul a Csendes-Oceán különböző kikötőibe.

AZ INDOKINAI KÉRDÉSBEN

létrejött francia-japán egyezmény végrehajtásával kapcsolatosan Vichyből a következő félhivatalos közleményt adták ki:

Ki kell említeni azt a teljes korrektséget, amellyel a japán kormány végrehajtja az egyezmény határozatait. A sok részletkérdés rendezésénél a japánok olyan udvariasságról tesznek tanubizonyítást, amely megkönnyíti az érintkezést a jövőre lojális együttműködést szolgál.

Női bőrkesztyűk
P 4-50-től
Tóthfalussynál Piac u. 40

SZIAMI CSAPATOK ATLEPTÉK AZ INDOKINAI HATÁRT

Indokínából érkező jelentések szerint sziami csapatok 60 kilométer szélességben átlépték az indokínai határt. Ezzel egyidőben sziami részről azt a követelést közzétették a francia gyarmat kormányzóságával, amely szerint további lépések következzenek. A sziami haárátlépés abban a Laos nevű tartományban történt, amely valaha Sziámihoz tartozott.

Teleki miniszterelnök beszéde az erdélyi részek visszatéréséről, az amnesztiáról, a 3400-as rendelet felfüggesztéséről és az egyetemi kérdésekről

Budapest, október 1. A MÉP kedden este tartotta nyári vakációját után első pártértekezletét, amely iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg. Az értekezleti teremben a kormány tagjainak emelvénye mögötti falon helyezték el a Kormányzó úrnak, valamint Teleki Pál miniszterelnöknek és Csáky István gróf külügyminiszternek nemzetiszínnal szalaggal díszített fényképét.

Az értekezlet résztvevői hosszantartó meleg ünneplésben részesítették a terembe lépő miniszterelnököt.

Báró Vay László országos elnök megnyitóbeszédében a keleti és erdélyi országrészek visszatéréséről szólva, többek között ezeket mondta:

— Most, amikor 22 évi rabság után erdélyi magyar testvéreink egyrésze visszatért az anyaországhoz, úgy érzem, hogy yelőző gondolatom azok felé kell, hogy szálljon, akik anyai megálázás, szenvedés és üldözöttség után ismét magyar levegőt szívhatnak és újból szabadon lehetnek magyarok.

— Meg kell emlékeznünk a baráti nemzetekről, akiknek támogatásával a magyar igazság előbbre haladt.

— Főméltóságú urunk húszéves országlása alatt bölcs előrelátással, atyai gondoskodással vezette ezt a nemzetet. A szeretet és hála veszi körül ezért Főméltóságú urunkat és imánkban arra kérjük a Mindenhatót, tartsa meg nekünk hosszú éveken át, hogy vagyaink teljes eléréséhez vezessen bennünket (az értekezlet résztvevői helyükről felállva igen hosszú ideig tartó meleg ünneplésben fejezték ki hódolatkukat a Kormányzó úr iránt. Meg kell emlékeznünk a magyar nemzet büszkeségéről, a magyar honvédségről. **Büszkek vagyunk rájuk, mert az ő őrtállásuk nélkül ma nem ünnepelhetnénk.** (Éljenzés és taps). Mindnyájunk szíve hálával telt el, és szavakkal nem mondhatunk elég köszönetet, pártelnökünk Teleki Pál gróf miniszterelnök úrnak. Meg kell emlékeznünk Csáky István gróf külügyminiszter úrról, akinek nevét a nemzet szeretettel és rajongással emlegeti. (Éljenzés.)

Ezután igen nagy érdeklődés közepette Teleki Pál gróf miniszterelnök emelkedett szólásra, hogy beszámoljon a keleti és erdélyi országrészek visszatérésének momentumairól és más időszerű kérdésekről. Foglalkozott a bécsi döntés előzményeivel. Méltatta a döntés jelentőségét, majd a legnagyobb elismeréssel szólott a magyar nemzeti hadsereg szerepéről és jelentőségéről. A bécsi döntés történelmi beállításával — mondotta — ezúttal nem kívánok foglalkozni, mert hiszen szerdai képviselőházi beszédemben szólok erről. Egyet mondhatok, folytatta ezután szavait, amit Németország és Olaszország eldöntött, a részükről jól átgondolt volt. Amennyire hozzájárultak ahhoz, hogy a döntésig jutottunk, azt mondhatnám, a mi részünkről is jól meggondoltuk a dolgokat és akármennyire nehéz is volt erre az útra lépni, meggyőződésem most utólag is az, hogy helyes volt.

— Azt is mondhatom, hogy nem adtam fel ezekben a nehéz időkben semmit állami függetlenségünkben, sem szabad akaratunk gyakorlásából, mert egy döntésbe beleemenni, azt vállalni és abba megnyugodni, minden független állam megteheti. Nem adtuk fel

APOLLO
FILMSZÍNHÁZ

Telefon: 25-09

Mária két éjszakája

A műsor közkívánatra
péntek estig marad!

Csak 16 éven felülieknek!

semmit a nemzet emiatt érdekeiből sem. A dolgok felelősségét érezve és a nemzet messze távolba is néző történelmi felelősségérzetével próbáltuk lelkiismeretünk szerint ezt a nehéz és nagy ügyet, a nemzetnek ezt a nagy és nehéz történelmi problémáját a pillanatban úgy megoldani, ahogy az lehetséges volt. Természetesen mély fájdalom tölt el bennünket az odaát maradt magyarokért.

— Én mondhatom, hogy saját személynemre vonatkozólag nem is kívántam a köz öröm-részesé lenni. Csak azután az erdélyi föld és az erdélyi felszabadult örömjongó nép meglátása volt az, ami visszahozta belém az örömet és életkedvet és még hozzátehettem, annak a munkának a meglátása is, amit ott végezni lehet és végezni kell, a munka egyrészt, az ottlévő magyarokért, másrészt a népek megbékéléséért. Végigjártam Erdélyben azt hiszem 30 helyet és így beszámolhatok a látottakról. Azt mondhatom, hogy a magyar állam bevonulása, a magyar állami szervek munkájának kezdete legalább elismerést, megnyugvást, örömet és bizalmat keltett. Teherautóink, amelyek a csapatok után életmet vittek, üresen jöttek visszafelé, a román hadsereg katonáit, akik hazájukba akartak visszatérni, nemzetiségi válogatás nélkül felvette, vagy haza, vagy legalább 50—60—80 km-el hátrább vitte őket. Ez igen nagy benyomást tett, de nagy benyomást tett a fegyver és az is, hogy a hadsereg minden vásárolt és nem úgy vitte el. Óriási benyomást tett a hadsereg ereje, felkészültsége. Mondhatom, hogy a MÁV kitűnően működött. A posta is jól működött. Ami pedig a katonai közigazgatást illeti, az igen jó, helyenként pedig egyenesen kitűnő. A teljesítmény, mondhatjuk messze felette áll az előbbi bevonulásoknak.

— Első munkánk — a katonai közigazgatás is — a gazdasági pillanatnyi ellátás munkája volt. Nem találtam mindenütt olyan rossz állapotokat, mint ahogy vártuk és a természet sem találtam mindenütt olyan rosszat. Nagyon sok helyen igaz, hogy rosszabbat, mint amit vártunk. Ami a közlekedést illeti, utolsó utam után a kereskedelmi minisztérium 48 óra alatt berendezte a repülőjáratot. Gondoskodni fogunk először a Székelyföldre a forgalomba való bekapcsolásáról. Sok minden más probléma van ott még, ami kitisztázandó. Itt van a nemzetiségek kérdése. Azt hiszem, hogy azzal, amit mondtam már, kb. jellemeztem álláspontunkat. Mi koncessziók vagyunk. Minden nemzetiségünk minden jogát egyformán önmagunktól természetesen megadjuk, akár kötnék ebben a tekintetben megállapodásokat, akár nem. Ezek azok, amit Erdélyre nézve akarom elmondani. Sokkal többet is mondhatnék, de azt hiszem, hogy ezzel kb. jellemezték a helyzetet. Nagyon sok nehéz problémánk lesz. A tél rendkívül nehéz lesz, de igyekeztünk mindent megtenni, amit lehetett. Most megindul a politikai élet. Megindul odalent is. Én arra figyelmeztettem az erdélyieket, hogy lassan, fokozatosan kapcsolódjanak be, mert hiszen nem ismerik még az ország politikai életét.

Azokkal a törvényjavaslatokkal kapcsolatosan, amelyeket holnap a parlamentben benyújtunk, tehát a visszakért területéről szóló incorporationos törvényjavaslattal kapcsolato-

tosan be fogunk hívni képviselőket a be fognak jönni, ki fognak nevezeteni felsőházi tagok is. A nyári szünet után most ismét megindul a munka. A nyári szünetet kissé meghosszabbították az Erdély visszatérésével kapcsolatos események.

— Erdély visszatérésevel kapcsolatosan a Főméltóságú úr amnesztiát adott. Tudom, hogy ez az amnesztia fellépett — némelyek aggályosnak látták. Szeretném mindjárt hozzáfűzni azt is, hogy sokan még aggályosabbnak látták. Szeretném mindjárt hozzáfűzni azt a bizonyos 3400-as rendeletet a Belügyminiszter úr felfüggesztette. — Szeretném a tekintetben a tisztelt Pártértekezletet megnyugtatni. Ez az amnesztia mondhatnám miniszteri programom volt, már aznap, amikor a miniszterelnökséget vállaltam. Ezt sokan tudják. A 3400-as rendeletet pedig mindenkor egészen felesleges dolognak tekinthetem, mert nem ilyen rendőri hozzá végrehajthatatlan rendőri intézkedéseken mulik az állam ereje.

Férfi bőrkesztyűk
nagy választékban
Tóthfalussynál Piac u. 40

— Az állam ereje és a kormány ereje akkor immanens, ha az ember egyenes és tisztá politikát folytat. A kormány vállalja a felelősséget a nemzettel szemben.

— Beszélnek alkotmány reformról. Ez nem jelenti azt, hogy mindent fel forgatunk és csinálunk egész mást, hanem jelenti azt, hogy megsokasodván az állami élet feladatai, lassankint megnövekedett a szakértelem és hozzáértés is. Szóval szellemi fejlődés van, tehát a törvényhozást, hozzá kell időmítani. Részletekbe menőleg még nem nyilatkozhatom.

Az egyetemről egy-egy kart elvonunk

Szólt ezután a miniszterelnök a gazdasági átforgalmazásról, majd az egyetemek kérdéséről.

— A kolozsvári egyetem hazatérése és újjászervezése a többi egyetemre is bizonyos kihatással lesz. Megnyugtathatom Debrecen, Pécs és Szeged képviselőit, hogyha ezek az egyetemek bizonyos mértékben kisebbedni vagy esonkulni fognak, komolyságukban növekedni fognak. Ha egyes városok egyetemeiről egy egyetemi kart elvonunk és a többi kart jobban kiépítjük akkor az ilyen egyetemek tulajdonképpen tökéletes egyetemmé válnak. Ez tehát megoldás. Az egyetemi törvényjavaslattal sietnünk kell, sürget bennünket a pénzügyminiszter, ki a költségvetéssel jön. Munkában nincs hiány.

A miniszterelnök ezzel befejezte beszédét, melyet a párt tagjai éljenzéssel kísérték.

Vígyszínház mozgó

A legnagyobb hadtörténelmi világ-film:

Fegyverben a világ

Végig magyar beszéd!

A legújabb világhíradók!

A debreceni egyetem megcsonkításának tervével szemben Kormányzó Urunk közbelépését kéri a társadalmi egyesületek

Rendkívüli városi közgyűlés összehívását szorgalmazzák -- Tiltakozás a természettudományi tanszék elhelyezése ellen -- A társadalmi egyesületek értekezlete az egyetemi kérdésben

Tegnap délután tartotta a Társadalmi Egyesületek Szövetsége debreceni osztálya rendkívüli értekezletét, amelynek egyetlen tárgya állásfoglalás volt a debreceni Tisza István tudományegyetem természettudományi tanszékeinek állítólagos várható áthelyezésének kérdésében. Mint ismeretes, már hetek óta tartja magát a hír, hogy a Ferenc József tudományegyetem visszatérésével kapcsolatban Debrecen egyetemének is áldozatot kell hoznia, bele kell nyomnia teljességének elvesztésébe, azzal, hogy a négy-öt természettudományi tanszék kárpótlásul az ottani egyetem áthelyezéséért Szegedre költöznék. Ez a kérdés a debreceni társadalom szívügyévé vált rövid idő alatt, ennek újabb bizonyítéka volt a tegnapi TESz gyűlés is.

Az értekezletet, amelyen Debrecen valamennyi társadalmi egyesülete képviseltette magát, a Vitézi Székházban tartották meg. Ide gyűlt össze az a nagyszámú illusztris közönség, amely ki akarta nyilvánítani véleményét, óhaját ebben a minden debrecenit közelről érintő ügyben. Ott voltak vitéz Berényi István nyug. tábornok, vitézi székkapitány, dr. Mitrovics Gyula egyetemi rektor, dr. Kovács Andor, dr. Rugonfalvi Klás István, dr. Pap Károly egyetemi tanár, vitéz Lépes Győző nyug. ezredes, Fodor Rezső pénzügyigazgató, Schmogrovits Ernő, a Nemzeti Bank debreceni fiókjának főnöke, vitéz dr. Bessenyei Lajos főigazgató, dr. Tunyoghí Szűcs Géza, dr. Balogh Gyula, dr. Tarján Oszkár HÉV főtanácsos, Ruffy-Vargha Kálmán ny. akadémiai igazgató, dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnök, th. tagok, Pass László evangélikus esperes, a hölgyek között dr. Sás Béliáné, dr. Uray Sándorné és még sokan mások.

Dr. Ruffy-Vargha Kálmán, a TESz debreceni osztályának elnöke néhány keresetlen szóval üdvözölte a megjelent előkelőségeket és a közönséget. Hálás — úgy mond — azért, hogy a hívó szóra ilyen szép számban jelentek meg és a tárgy nagy fontosságát hangoztatva megnyitotta az értekezletet.

Mit jelent őt tanszék elvitele

Erőss István főtthár olvasta fel titkári jelentését, amelyben vázolta az ügy körülményeit. Hírek vannak forgalomba — mondotta —, hogy a debreceni tudományegyetem természettudományi tanszékeit Szegedre helyeznék át. Hangsúlyozta, hogy a tervezett áthelyezések nemcsak öt professzor távozását jelentenék, hanem egyúttal a debreceni és a környéki, távolabbi pedig az északkeleti részeken folytatott tudományos kutató munkára is súlyos kihatással volnának. Majd ismertette az értekezlet célkitűzését ebben az ügyben való állásfoglalás megállapítására.

Dr. Ruffy-Vargha Kálmán kijelentette, hogy ez az értekezlet nem akar szembehelyezkedés és külön utakon járás a debreceni egyházi és világi vezetők által kezdeményezett lépésekkel szemben. Egyben köszönetét fejezte ki a maga és a TESz nevében fáradozásaiért.

Vitéz Berényi István beszéde

Vitéz Berényi István nyug. tábornok, vitézi székkapitány emelkedett ezután szószárra. A szóbanforgó tanszék elhelyezése — mondotta — nemcsak az egyetemnek és Debrecen városának jelentenek súlyos veszteséget. E tanszék elhelyezése még nemzetvédelmi szempontból is ártalmas. Az eddig a debreceni egyetem fakultásain tanult ruszin ifjúság ezután Kolozsvárra fog tendálni. Ott a román ifjúsággal, amely akárcsak a ruszin ifjúság az idegen megszállás alatt erősen magyarellenes szellemben nevelkedett, kerül szoros

összeköttetésbe. Nemhogy egy helyen kell ezeket összeszűrni, hanem éppen el kell őket különíteni. (Élénk helyeslés.) Ezután köszönetet mondott a vezető férfiaknak, akik mindent megtettek arra vonatkozólag, hogy meggátolják a debreceni egyetem tervezett megcsonkítását, de kifejezte azt a véleményét is, hogy szükségesnek tartja a társadalmi egyesületek megmozdítását, amely még akkor sem felesleges és hiábavaló, ha történetesen nem is lenne sikere. Ezek után rátért arra, hogy milyen formában történjék az állásfoglalás.

Indítványozta, hogy a TESz felirattal forduljon a Kormányzó Úrhoz. Javasolta továbbá, hogy a felirat másolatát adják át az egyházak képviselőinek, hogy azok terjesszék az északkeleti részeken rendelkezési poggal bíró egyházi főhatóság elé közbizottság végett.

Vitéz Berényi István javaslatát az értekezlet résztvevői egyhangulag a magukévá tették. A felirattervezetet szintén egyhangulag elfogadták.

Rendkívüli közgyűlési

Azután vitéz Bessenyei Lajos szólt hozzá az egyetemi természettudományi tanszék elhelyezésének kérdéséhez. Bevezetőben arról szólt, hogy a mostani időkben milyen divat lett a titkolózás. Ez bizonyos körülményekben hátrányos is. Ez történt most is, mert ha a debreceni társadalom korábban, még idejében tudomást szerez a készülő eseményekről, akkor nemcsak ilyen szűk keretek között nyilatkozhatott volna, egyetemesebb jellegű megnyilatkozások lettek volna ebben az ügyben. De még mindig nem késő, ha utólag is, de nyilvánítani az egész debreceni társadalom akaratát és pedig rendkívüli közgyűlés formájában. Javasolja tehát, hogy a TESz jelenlévő tagjaiból alakítandó küldöttség járjon a főispán elé és kérje tőle az egyetem ügyében rendkívüli közgyűlés összehívását. A továbbiakban beszélt az egyetem alapításával kapcsolatban a református tiszántúli egyházkerület áldozatairól. Idézte gróf Dégenfeld József, az akkori egyházkerületi főgondnok kijelentését, aki akkor azt mondta: „A történelem fogja eldönteni, hogy áldani vagy kárhóztatni fogják az egyházkerületet azért, mert az akadémia fakultásokat az egyetemi oktatás céljaira átengedte”. Rámutatott arra, hogy az egyházkerület azért adta át fakultásait, hogy azok egy teljes egyetem keretében kifejlesztesse. Erre az állam kötelezte is magát, tehát kétoldali szerződés áll fenn így az állam és az illető fakultásokat készségesen átadó egyházkerület között. A természettudományi tanszék ügyére terve, közelebbi adatokat sorolt fel, amelyek szerint az itt végzett természettudományi szakos tanárok az ország hasonló tanárainak 54 százalékát teszik.

Az értekezlet egyhangúan elfogadta a rendkívüli közgyűlés összehívására vonatkozó javaslatot.

16 milliót áldozott Debrecen

Azután Horvay Róbert szólt fel. Igen érdekes adatokat mondott arról, hogy milyen hatalmas összegeket áldozott a város és közönsége az egyetemre, szerinte az adományozott összeg idők folyamán több mint tizenhatmillióra rug.

Ne csak a vidék hozzon áldozatot

Pass László evangélikus tb. esperes mondott nagyhatású szavakat ebben az ügyben. Hangsúlyozta, hogy méltánytalan dolog az, hogy mindig a vidék hozzon áldozatot. Véleménye szerint a budapesti közgazdasági egyetemet Szegedre kellene helyezni, míg a többi egyetem érintetlenül maradna. A továbbiakban az agrikulturna fontossá-

gát fejtegette, amely éppen agrárállam voltunknál fogva döntő szerepet játszik nemzetünk életében. Eppen ennek a fontos szerepnek érdekében üdvösnök és hasznosnak tartaná, ha a pallagi Gazdasági Akadémia mint mezőgazdasági fakultás beleolvadna az egyetembe. Így a tudományos színvonal nagyban emelkednék, ami mindenképpen fontos nemzeti érdek.

Távirat Kormányzó Urunkhoz

Az érdekes, értékes felszólalás után nem lévén több felszólaló, dr. Ruffy-Vargha Kálmán elnök bezárta az ülést. Ismétlen hangoztatta, hogy nem az illetékes, az ügyben eljáró és tárgyaló körök ellen irányult ez az értekezlet, hanem a debreceni társadalom állásfoglalását, véleményét igyekeztek megállapítani. Megköszönte a megjelenteknek a közreműködését.

Az illető egyesületek még tegnap este elküldötték a Kormányzó Úrnak a következő táviratot:

Balla Jenő ny. honvédezzredes meghalt

Tegnap hosszas szenvedés után 71. életévében meghalt Balla Jenő ny. m. kir. honvédezzredes, kit városzerencsés sokan ismertek és becsülték.

Balla Jenő kora ifjúságától kezdve egész életét a katonai szolgálatnak szentelte. A cs. és kir. 39. gyalogezrednél kezdte, majd átment a m. kir. honvédséghez és 1899. év óta a hírneves debreceni 3-as honvédezzrednek keretében szolgált. Fokról-fokra haladt. A világháborúban előbb, mint őrnagy, majd mint alezredes vett részt. Az orosz, majd az olasz fronton küzdött. Sebesülten tért vissza és ettől kezdve sebesülésének következményeképpen már csak itthon teljesíthetett szolgálatot. A 3-as honvédezzred pótkeretparancsnoka volt és ebben a

VALODI NYULSZÖR

14.80
FRANK IMRÉNÉL

ARANY BIKÁ

A debreceni Tisza István tudományegyetem tervezett megcsonkításának eljötté érdekében a Főméltóságú Kormányzó Úr közbelépését legalázatosabban kérjük.

minőségben fontos működést fejtett ki. A világháború utolsó évében ezredessé nevezték ki. Több kitüntetést kapott, így a Ferenc József rendet, a Katonai érdemkeresztet a kardokkal, Signum Laudist stb.

Az 1918. októberi forradalom kitörésekor nyugdíjaztatta magát. Fegyveres, katonás felfogásával ellenkeztek azok a szomorú idők. Egyideig a közgazdasági életben vállalt tevékenységet, de aztán a háborúban szerzett betegsége mindjobban leverte lábáról. A múlt héten tüdőgyulladást kapott és legyengült szervezete nem tudott megbirkózni a betegséggel. Halálát felesége, egyetlen fia és kiterjedt rokonsága gyászolja.

Árdrágító perek a debreceni törvényszék előtt

A debreceni törvényszék dr. Fővenyessy tanácsa kedden több árdrágítási ügyet tárgyalta. Elsőnek Arva János került a vádoltak padjára, mert a fejjelentés szerint a nyáron a rózsá burgonya kilóját 12 fillér helyett 24 fillérréval adta. Nem volt ellene meggyőző bizonyíték és felmentették a vád alól. Tűzfadrágítás miatt vonták kérdőre Hatala József né szatésot. A vád szerint a tűzfát aprítva 5.20-as ár helyett 5.60-ért adta el főbbeknek. A vádat bizonyították a tárgyaláson és maga a vádlott azonnal mentegette magát, hogy ő szatésos és nem fakeskedő, sokba került a fa és nehezen volt beszerezhető. A bíróság az enyhítő körü-

ményekre való tekintettel és arra, hogy még nem volt büntetve, egy hónapi fogházra ítélte el, de az ítélet végrehajtását felfüggesztették.

Burgonyadrágítás miatt kerültek a vádlottak padjára Öri Gábor né és Harsányi János debreceni lakosok, akik a Rákóczi ucai piacon a vád szerint 12 pengő helyett 18—20 pengőért adták az Ella burgonyát a nyáron. Az árdrágítással vádolt viszonteladók azzal védekeztek, hogy ők is drágábban vették a burgonyát, mert nem nagyon lehetett már kapni. A bíróság 30—30 pengő pénzbüntetésre ítélte őket. Az ítéletben kimondták, hogy a drágábban eladott burgonyák vételárát elkobozzák.

Internálták Romániában Tatarescu volli miniszterelnököt és Sidorovici országparancsnokot

Bukarest, okt. 1. A belügyminisztérium közli a kényszerlakhelyre utalt egyének névsorát. Ezek: Tatarescu György volt miniszterelnök, Argeseanu György tábornok, volt hadügyminiszter, Bengliu Jon tábornok, a esendőség volt országos főparancsnoka, Marinescu Gabriel, volt bukaresti főkapitány, volt közrendészeti miniszter, Ilcus Jon tábornok, volt hadügyminiszter, Tenescu Florea tábornok, volt hadügyminiszter, Jamandi Viktor volt igazságügyminiszter, Sidorovici Teofil, az Országőrszervezet volt főparancsnoka, Ghelmegeanu Mihály volt belügyminiszter, Mirto Erward volt közlekedésügyi miniszter, Titeanu Jenő volt sajtó- és propagandaügyi és belügyi alminiszter, Levey Radu, Calinescu volt magántitkára és kabinetfőnöke, a meggyilkolt

miniszterelnök unokaöccse, Petrescu Cézár, a „Romania” volt főszerkesztője, Panova Jon rendőrkapitány és Zeciu hadbíró-ezredes.

Bünper leit a hortobágyi lóvásárlás vége

Varga József balmazújvárosi gazdálkodónak adótartozásba elvázarték a Hortobágyon a lovát és 60 pengőért maradt a ló Császi Pálnál. Az árverésen ott volt Varga József is, aki tiltakozott az ellen, hogy 60 pengőért adják el a 10 lovat, melyet a katonaság 240 pengőre értékelt a sorozásnál. At akart adni az adótartozásba azonnal 30 pengőt és ígérte, hogy sertésvásárkor megfizeti a többi is, nem kapta vissza a lovat, Dühében kikapta a kötőféket a hajdú kezéből, hogy elvezeti a lovat. Feljelentették és megindult ellene az eljárás rablás miatt. A debreceni törvényszék hatósági közeg elleni erőszakot állapítottak meg és elítélték a gazdálkodót 30 pengő pénzbüntetésre.

HUNGÁRIA

filmszínház
Telefon: 24-71. szám.

Ma utoljára az izgalmas attrakció
„Z” a fekete lovas
Csak felnőtteknek!

Előadások:
d. u. 5, 7, 9 órakor!
Híradó!

Mezőkövesden vitaminhiányos táplálkozás következtében felütötte lejtő a beri-beri betegség

Mezőkövesden beri-beri megbetegedések fordultak elő. E betegség hazája Kína, ahol különösen a légszegényebb népréteg körében okoz nagy pusztítást az egyoldalú táplálkozás következtében. Ennek következtében nagyfokú vitaminhiány lép fel, ami kínos görcsöket, erős fájdalmat okoz. Mezőkövesden a ruházatkodás rendkívül költséges, erre nem sajnálják a pénzt, az élelemtől húzzák ezt aztán meg. A beri-berivel szibbadás is jár a test különböző részeiben és a vitamin-szegény táplálkozás egyik tünete a nők korai öregedése is. Az orvosi kezelés során sörélesztőt, citromot, céklát adnak a betegeknek.

A DEAC tenniszeseinek sikere

A főiskolai tennisz bajnokságokon nagy sikerrel szerepelt a DEAC csapata (Barabás, Keszyűs, Csongár). Csak a bajnok Müegyetemistától szenvedett minimális vereséget, a mögöttük végzett szegedi KEAC, a budapesti BEAC, a kassai KFSC és a pécsi PEAC csapata is. Ez a második hely nagyon értékes teljesítmény.

Az egyéni bajnokságot a MAPC nagy formában lévő versenyzője Csink nyerte. Barabás az elődöntőben hatalmas küzdelemben, nagy balszerencsével kapott ki tőle 7:5, 5:7, 9:7-re, s a döntő szettben már meccslabdája is volt! A 38 tagú mezőnyben harmadik helyre remek teljesítmény s mellett szépen szerepelt Keszyűs és Csongár is.

A páros bajnokságban a Barabás-Keszyűs pár szintén harmadik lett. Itt is nagy balszerencsével kaptak ki a bajnokpártól, mert a második szettben már 5:2-re vezettek. Egyébként a csapatversenyek során a második Bartos-Farkas párt is legyőzték, s ha Keszyűs az elődöntőt jobban bírta volna, idegekkel, a versenyt meg is nyerheték volna.

A női egyéni fájdalmas meglepetés érte a debrecenieket, mert Darkó Irénke 6:1, 9:7 arányban vereséget szenvedett Fejér Saroltától, a BEAC fiatal versenyzőjétől.

Hogy szabadul ki 19 magyar a románok dési börtönéből

Désen augusztus végén a román hadtestkörzeti rögtönítélő katonai bíróságot állították fel, mely a törvényszék épületében székelt és fogta perbe a magyarok százeit 10 évestől 90 évesig. Elég volt egyetlen meggondolatlan szó és már 1-5-10 évi börtönt mértek ki! A házkutatások valósággal halálba kergették a környék magyarjait.

Sárközy szatmári református lelkész, a Kölesey Kör elnöke, Szabó és Vékony dési vaskereskedők, Bárdi tanító s egy sereg dési, szatmári, zilahi jó magyar, pap, tanító, iparos s egy sereg „vadász” fogott 10-15 éves magyar fiú járta végig ezt a kálváriát.

A fogházban 1940 szeptember hatodikán még tizenkilenc magyar fogoly szenvedett. A dési magyar párt részéről dr. Daday és Egyed Miklós jártak közbe kiengedésük érdekében. A már menekülésre kész törvényszéken a főügyész hajlandó volt kiengedni őket, de attól félt, hogy az elkínzott emberek felháztartják a várost s a románságra törnek!...

Kezességet kellett vállalni értük, amit dr. Daday, Egyed, dr. Balogh ügyvéd és Sztójka hírlapíró irtak alá. Kovács református esperes a börtönbe menve csillapította a megsanyargatott magyarokat, kik végre kiszabadulhattak elég szerencsésen, mert több más helyen tartott magyar foglyról még nincs semmi hír.

Az erdélyi részek és Dél-Dobruzsza visszatérését ünnepelte a Bolgár-Magyar Asztaltársaság

A bolgár-magyar kapcsolatok elmélyítésén dr. Balla Bertalan elnökkel az élén esztendőik óta szép sikerrel munkálkodó Bolgár-Magyar Asztaltársaság az új évad első összejövetelén a Gambrius külön termét szüfölség megtöltött tagok körében lelkes, felejthetetlenül szép estén ünnepelte az erdélyi részek és Dél-Dobruzsza visszatérését, a magyar és bolgár lélek közös örömet.

A Városi Dalegyelet a magyar és bolgár Himnuszot adta elő Ferray karigazgató vezényletével.

Dr. Balla Bertalan elnök költői szépségű szavakban vázolta azt az örömet, mely minden lelket átcikázott Magyarországra és Bulgária megnagyobbodása felett. Erdélyi... Mennyi minden van e szóban — mondotta — ezeréves történelmünk héroszi küzdelmeiből, a rossz álmoként elmúlt 22 év magyar szenvedéséből, amikor a sír szellő felénk hozta az elvett templomok harangjának utolsó kendülését, bezárt magyar iskolák kulcsának utolsó csikordulását, meggyötört magyarok utolsó sóhaját. Míg aztán egy napon diadalmas honvédek dühöngő léptel nyomán felharsant az induló: „Édes Erdély itt vagyunk”. A magyar léleknek ebbe a mámoros örömebe belefonódott a rokonfajú, közös sorsú, a történelem szálaival ezerszer összefűzött bolgár nemzet öröme is Dél-Dobruzsza visszatérésén. A Kormányzó és a bolgár éer életével fejezte be nagyhatású, szép beszédét dr. Balla Bertalan főjegyző.

Kovács József főtájkár Abrányi: „A kastély küszöbén” c. költeményét igaz, hivatott művészettel, izzó drámaisággal, kiforrott szavalókészséggel adta elő, nagy hatást váltva ki.

Dr. Fábrián Sándor ünnepi beszédében ecsetelte az erdélyi bevonulás felejthetetlen élményét, melyet maga is átélt. Egy nemzet sohasem veszhet el — mondotta —, ha tudatában van küldetésének, elhivatottságának s ez a tudat tette lehetségessé szívósan kívánni a trianoni sírkő elgördülését. Egy magasabb elgondolás szerint az 1000 éves Magyarország a Kárpátok alatt egységes és örök, elválaszthatatlan és feloszthatatlan Európának fel kell ismernie a magyarság küldetését és hivatásának megfelelő helyre kell állítani a magyarságot. Majd a magyarság örömeinek előadásán egybeeső bolgár örömről, Dél-Dobruzsza visszatéréséről beszélt dr. Fábrián Sándor MTT-igazgató.

Krum Ivanov bolgár követségi pap határos beszédében tett hitet a bolgár-magyar testvériség mellett, a beszédet Waszilew Grigor szigorlóorvos tolmácsolta.

Dr. Ruzska István jogi szempontból mutatott rá a trianoni béke tarthatatlanságára, kifejtve, hogy a magyarság nagy perében még nincs végső ítélet. A társaság az összejövetelről táviratilag üdvözölte Dimitriev Teseff bolgár követet Dél-Dobruzsza visszatérése alkalmából. Teleki Pál izes, palóc előadása után Dórsa György ny. városi nyomdai igazgató szép beszédében a magyar honvédség nagyszerű, jövőépítő munkájára mutatott rá. Befejezésül a Városi Dalegyelet a Szózatot és az Erdélyi-indulót énekelte Ferray István karigazgató vezényletével.

A társaság az összejövetelről táviratilag üdvözölte Dimitriev Teseff bolgár követet Dél-Dobruzsza visszatérése alkalmából. Teleki Pál izes, palóc előadása után Dórsa György ny. városi nyomdai igazgató szép beszédében a magyar honvédség nagyszerű, jövőépítő munkájára mutatott rá. Befejezésül a Városi Dalegyelet a Szózatot és az Erdélyi-indulót énekelte Ferray István karigazgató vezényletével.

Nagy kazaltűz a Kismacson

1400 mázsa szalma és törek elégett, — a kár 5000 pengő

Kedden hajnalban hatalmas kazaltűz támadt a Kismacs 19. számú tanya közelében. A tanya Böszörményi Pálné debreceni Kölcsey uca 8. szám alatti lakos tulajdonát képezi és azt most Dézsi János bérlő lakja. A tűz egy 25 méter hosszú, öt méter széles és öt méter magas szalmakazalban lobbant fel és csakhamar átharapozott a mellette levő ugyanilyen nagyságú törek-kazalra is. A tanya lakói megkísérelték az oltást, azonban az ijesztő gyorsasággal terjedő tüzzel szemben tehetetlenek voltak. Ertesítették a debreceni tűzoltókat, akik vitéz Csaba László ügyveletest vezetésevel rövid idő alatt kirobogták a helyszínrre és a lángtengerben úszó kazalakat vízszög alá vették. Egyidejűleg elsáncolták a tanyai melléképületeket, melyek szalmateje miatt tar-

tani lehetett tőle, hogy a tűz átharapozik a főépületekre is és az egész tanya porig leég. Tizenegy óra hosszat dolgoztak megfeszített erővel a debreceni tűzoltók és munkájuk eredményeként sikerült a tanyát megmenteni, sőt a törek-kazal egy részét is megvédték a lángoktól. A szalmakazal azonban teljesen elégett. Mintegy 1400 mázsa szalma és törek vált a tűz martalékává közel 5000 pengő értékben. Ezzel szemben a termény csak 400 pengőre van biztosítva. A tűzoltók a késő délutáni órákban vonultak be. A tűz okát a megtartandó tűzvizsgálat fogja tisztázni, valószínű azonban, hogy gyújtogatás okozta azt. Egy közelben lakó asszony eltűnt és a tűz keletkezésétől kezdve nem lehetett a tanyán látni, ennek gyanús szerepét a csendőrség fogja kivizsgálni.

BIZTOSITSON TÜZKÁR ELLEN, KARA MEGTÉRÜL.

A termények és örlemények kötelező bejelentésének meghosszabbítása, október hó 8-ig

A m. kir. Földmívelésügyi Miniszter úr 206.200—1940. IX. A. 2. számú rendelkezésével 1940. szeptember 20-iki állapothoz megfelelő termény és örlemény készletek bejelentésének határidejét az 1940. október hó 8-ig meghosszabbította.

A meghosszabbítás maga után vonja azt is, hogy a 6.530—1940. M. E. sz. rendelet értelmében minden hó 1-8 napja között eszközzendő változás-bejelentéseket október hó folyamán nem kell megtenni.

A közlést a biztosításához fűződő fontos érdekekre és a bejelentés elmulasztásával járó súlyos büntetésre hivatkozással ezúttal is felhívom az érdekelteket, hogy a 6.530—1940. M. E. sz. rendelet szerint fennálló bejelentési kötelezettségüknek ezen határidőig feltétlenül a következmények terhe mellett tegyenek eleget.

A bejelentést a város Közelelmezési Ügyosztály Termelő Irodájában (Piac u. 28. Gambrius átjáró, volt Fürdő gondnoki Hivatal) az ott kapható nyomtatványokon kell megtenni.
Polgármester.

Kormánybiztosokat neveztek ki a románok lább délerdélyi magyar vállalatához

A román kormány most életbe lépett rendelettörvénye értelmében kormánybiztosokat neveztek ki számos délerdélyi magyar vállalatához. Ezek a vállalatok kötelesek minden 90.000 lejt elérő igazgatási, vagy pénzkezelési tevékenységüket az ellenőrző felügyelőnek bemutatni, akinek joga van csökkenteni az ügylet értékét. A felügyelő bárkit eltávolíthat a vállalat vezetéséből. Az eltávolítás ellen 8 napon belül fellebbezni lehet a nemzetgazdasági miniszterhez, aki véglegesen dönt.

Iskolahogedti, mindenféle hangszere, rádió, gramofon, gramofonlemez szükségletét szaktizletben szerezzé be.
SZENDRŐ Batthyányi-utca 22. SZ.
Alapítási év 1876. Telefon: 31—29.

METEOR MOZGOBAN

szerdán—osültörtékn
8—7—9 orakor:

Várlak...

Irene Dunne és Charles Boyer

Két magyar vasutas kiutasítottak a románok

Zilahi László és Hils Béla Órom-niában szolgálatot teljesítő magyar vasutasokat szept. 17-én lakásukból karhatalommal kitétek. Családjaikat és bútorait egy vagonban helyezték el és azokat Lőküházára irányították.

Meghalt az emeletről lezuhant úrlány

Behalt sérüléseibe Moldoványi Arańka, aki lezuhant napozás közben a Baththyány uca 19. szám alatt az orvosi rendelő városházájának ablakából. A fiatal úrlányt, aki olyan tragikus körülmények között hunyt el, előkelő rokonság gyászolja. Kóponyaalapi törést szenvedett az esés következtében és anélkül, hogy eszméletre tért volna, meghalt.

Villamos és autó karambolja

Mocsary József nagyléti lakos autójával a Pannonia garázsból jött ki tegnap este hét óra tájban. Ugyanakkor ment a nagyllomás felé a villamos és az autó és villamoskocsi összeütközött. Szerencsére sem a villamoskocsivezető, sem a sofőr nem vesztette el lélekjelenlétét, mindketten fékeztek és ennek volt köszönhető, hogy az összeütközés nem volt heves és emberéletben nem esett kár. Úgy az autó, mint a villamos megrongálódott. A karambolt nagy tömeg nézte végig.

— Nagyapa és apa a vádlottak padján. Hajdúámszonban Tölz János földműves házában udvarán a vízrel telt vályogvető gödörbe fulladt Tölz három éves unokája, Adamku György. Gondatlanságból okozott emberölés miatt került a debreceni törvényszék elé a gyermek apja és nagypapja. A bíróság a háztulajdonos nagypapát mentotta ki bűnösnek, mert nem látta el kerítéssel a mély gödört és 8 napig fogházra ítélte. A gyermek apját felmentették a vád alól.

— Varga Ferenc m. kir. titkoston-ecso, ny. koronagyász, a Magyar Jósággyelet elnöke 82 éves korában meghalt.

— Franco tábornok uralomra jutásának évfordulója alkalmából törvény jelent meg, amely szerint feltélesen szabadon bocsájtatható a polgárháború azon politikai és katonai foglyai, akik jó magaviseletet tanúsítottak.

MERANO Szálloda

Budapest, IV., Bécsi-utca 2.

- Központi fűtés
- Hideg-meleg folyóvíz
- Pensiórendszer
- Igen mérsékelt árak
- Olcsó havi bérlet

A legköllemesebb családi ház a Belváros szívében.

— Kassán a MÁV 190.000 pengős építkezést indított meg. A pályaudvaron hatalmas váltóternyőt építenek, továbbá több, mint 100.000 pengős költséggel autóbuszgarázst. Jövőre felmíllós költséggel megkezdik az állomásépület kibővítését és aluljárók építését.

— Megkötötte már életbiztosítását?
— Megjelent a Magyar Szárnyak repülésiügyi folyóirat októberi elű száma Bisits Tibor repülőörnagy, Jánossy István, Kelemen Ernő, Udvarý Jenő százados értékes cikkeivel és kiűnő rovatokkal.

**Debreceni városi tisztviselőket
rendelt ki a belügyminiszter
a visszatért városokba**

A belügyminiszter a tegnapi napon értesítette dr. Kölcsey Sándor polgármestert, hogy több városi tisztviselőt kirendelt a visszatért városokba szolgálatára. Így Soós Jenő városi számvizsgáló tanácsost Nagykárolyba, Nagy Jenő városi számvizsgálót Szatmárnémetibe, Vajay Imre városi segédnyilvántartót pedig Nagybányára rendelte ki a minisztérium számvizsgáló. A visszatért városokba delegált debreceni tisztviselők a katonai parancsnokságok mellett teljesítenek szolgálatot.

**Tíz éves fiúcska vallomása
nem bizonyító erejű**

Erdekes bűnügyben tárgyalt kedden délelőtt a debreceni törvényszék. A vádlottak padjára került Palács Mária debreceni lakos, rokonával, Kolozsváry Gyulával. Azzal vádolták Palács Mariát, hogy elhalt férjének, Tózsér Józsefnek lakására éjszaka behatolt és onnan rokona segítségével sonkát, szalámit, kolbászt vitt el. A lakásban egyedül találta tíz éves fiát és azt megverte. A tárgyaláson a vádlottak tagadták a vádat és az asszony több tanúval bizonyította is, hogy a vádban jelzett időben nem lehetett volt férje lakásán, Kolozsváry ellen sem volt bizonyíték. Egyedül a tíz éves fiúcska beszélt terhelően, de vallomását nem fogadták el bizonyító erejűnek, mert senki más nem erősítette meg. Az ügyész, dr. Telkes Béla vádat ejtett és az eljárás megszűnt.

A magyar katonacsomagtörvényéről

A Vitézi Rend Zrinyi csoportjának országos mozgalma

A Vitézi Rend Zrinyi csoportja országos mozgalmat indított a magyar katonacsomag új életrekelése és felvirágoztatása érdekében.

A Zrinyi csoport mint a Vitézi Rend egyik szerve, szellemi és erkölcsi eszközökkel társadalmi úton támogatja a katonai nemzetnevelés és nemzetvédelem munkáját. A magyar öntudat, az áldozatos hazafiság, valamint a korszak katonai szellem széleskörű kibontakozásán fáradozik azzal a rendeltetéssel, hogy a katonanemzeti közgondolkodás és a „hősi embertípus” kialakításával állandó értékű, összefogó szerepű és erejű intézményt teremtsen a magyar katonai gondolat és testvéri sorsközösség számára. A katonacsomag nem más, mint olyan tulajdonságok és erények összessége, amelyek a legnagyobb értékeikre képesítik az egyént és a közösséget egyaránt.

A Vitézi Rend Zrinyi csoportjának vezérlő eszményképe Zrinyi Miklós gróf, aki nagy volt mint költő, hadvezér, államférfi, de a legnagyobb mint jellem volt, aki életének minden percét, hatalmas vagyonát és gazdag szellemi tehetségét tökéletesen a közügynek, hazájának szentelte. Egész élete egyetlen nagy törekvés és küzdelem volt a magyar lelkiesség megerősítésére.

Zrinyi üzen! A Vitézi Rend Zrinyi csoportja kitarja kapuit és szeretettel hívja szervezetének keretében azokat is, akik nem tagjai a Vitézi Rendnek, de akár büszke katonaruhában, akár polgári öltözetben szolgálni kívánják és tudják a magyar katonacsomag megvalósulásának ügyét.

Munkába hívja a Zrinyi csoport a magyar társadalom minden tagját, a tudomány, az irodalom, a művészet kiválóságait és munkásait, az egyszerű „szürke” embereket is, mert mindenkire szerep és feladat vár. Minden magyar embernek vállalnia kell a katonacsomag szolgálatát és Nagy-Magyarország jövőjét építő munkásságát.

Jelentkezési lapot a Vitézi Rend Zrinyi csoportjának központi vezetősége küld. Budapest, VIII., Reviczky ucca 4/b.

**Az árkormánybiztoshoz kerül a debreceni hentesek
memoranduma**

A főispán Budapestre utazott és magával vitte a hentesek kérését.

Részletes tudósításban számoltunk be a debreceni henteszakosztály üléséről, melyen a zsírelvétel kérdését tárgyalták meg és elhatározták, hogy a polgármesterhez és a főispánhoz fordulnak és segítségüket kérik ahhoz, hogy az üzletes hentesek is vásárolni tudjanak kövér sertést és elegendő zsírt tudjanak termelni a fogyasztók részére. A helyzet az, hogy 150-ért vásárolják össze a jó kövér sertéseket a nagyvágók, míg a közönség részére dolgozó henteseknek csak a megszabott 138-as áron szabad vásárolni, mert a hús- és zsírárat ehhez a vételi árhoz viszonyítva állapították meg. A helyzet tehát az, hogy az 138-as árért nem tudnak áruhoz jutni a hentesek, nem hozzák a jó kövér sertést a piacra, mert 150-es áron vásárolják össze, akik nagybani feldolgozással vannak megbízva a külkereskedelmi hivatal részéről. A hétért sertésvásáron is kevés volt a

felhajtás kövér sertésben, de ami volt, az sem elsősorú. A város közönségének zsírozóval való ellátása száznál több hentesüzlet útján így komoly nehézségekbe ütközik majd, ha nem segítenek idejében és nem adják meg a lehetőséget az árubeszerezésre, amit most a kétféle ár megnehezít.

A henteszakosztály írásba foglalta kérését a szakosztályi ülésen elhangzottak alapján és kérésüket átadták Zöld József h. polgármesternek és Lossonczy István főispánnak is. Elküldték az árkormánybiztosnak is, mellékelve azt az árszámítást, melynek betartásával segíteni lehetne a helyzeten.

Lossonczy István főispán, aki kedden Budapestre utazott, magával vitte a debreceni hentesek kérelmét és értesülésünk szerint az árkormánybiztosnál is eljár, hogy minél előbb megoldják ezt a kérdést a közérdek javára.

Az „ÉDENBEN” minden este

**Kökény Kovács Anna primásnő
és Kökény Kovács Juczika
csellósnő muzsikálnak**

**Elloptak kétezeröttszáz pengőt, amikor a tulajdonosa
a bankba akarta tenni a pénzt**

Vakmerő lopás történt a déli órákban az Alföldi Takarékpénztár helyiségében. Megjelent a bankban Vigh István

Híd uccai lakos és 2500 pengőt be akart tenni. A pénzt aktatáskájában tartotta és a zsúfolt bankhelyiségben elővette és megolvasta. Valószínűleg okkor vehető észre valaki, hogy nagyobb összeget tart magánál. A pénzt megolvastatás után visszatette az aktatáskába és maga mellé helyezte a székre.

Közben a pénztárfülkénél levő egyik tisztviselő ismerőse szót Vigh Istvánnak, aki odalépett néhány pillanatra és ezalatt az idő alatt őrizetlenül ott maradt az aktatáska a széken. Az egész beszélgetés csupán néhány percig tar-

tott, azonban, mikor Vigh István visszatért helyére, megdöbbenve vette észre, hogy táskája a 2500 pengővel együtt eltűnt. Nyomban keresni kezdte a pénzt, értesítették a rendőrséget is és megindult a nyomozás.

Annyit sikerült mindjárt az első percekben megállapítani, hogy Vigh István közelében egy vidéki férfi állt, aki még, amikor a fülkéhez hívták, ott volt a székől néhány lépéssnyire és mire visszatért, a karosult és észrevette a lopást, akkorra már eltűnt a helyiségből. Az illetőről pontos személyleírást tudtak adni a rendőrségnek, anynyival inkább, mert már nem először fordult meg a bankhelyiségben. A rendőrség ezen a nyomon keresi a tettest.

**Olaszországban is mindenütt lehet hallani
az Erdélyi indulót**

Beszélgetés Olaszországból hazatért debreceni fiatalemberrel

Egy debreceni fiatalember, V. A. most érkezett haza többhetes olaszországi tartózkodás után. Megkértük, mondjon valamit az olasz viszonyokról, melyeknek alapos ismerője.

— Olaszországban bizakodó és elszánt a hangulat. A háborút mindvégig, a győzelemig folytatni kívánják, amint ezt egy szállóigévé vált jelszó is hangoztatja: La guerra continuerà... (A háborút folytatjuk...) Mindenütt, újságokon, plakátokon, moziban ezt olvashatja az ember. Bámulatos eredményeket produkál a közösségi szellem, az egyén lemond jogairól, egyéni kényel-

mérő a közösség javára. A gyarmatokon elért sikerek csak fokozzák a lelkes hangulatot. A háború nem változtatta meg Olaszország külső képét: fegyelmezett, dolgozó és munkás életet találunk Olaszország városaitban és falvaiban egyaránt. Csak a városok közterein felállított nyilvános légtalmi óvóhelyek, ágyúk, géppuskák mutatják, hogy ez az ország élet-halál harcot folytat.

— A légvédelemről jut eszembe egy érdekes eset. Az olasz uralkodóház nagy népszerűségnek örvendő tagja, a piemonti herceg meglátogatta a francia-olasz határon tartózkodó csapatait. Előzetes látogatott az előretolt légvédelmi figyelő őrsőkhöz is. Itt kezébe vett egy távcsövet és maga kezdte figyelni az azurkék eget. Vizsgálódásának eredménye is volt, mert hirtelen a horizont alján egy magános ellenséges repülőgépet pillantott meg. „Sajátkezűleg” rendelte el az északolaszországi területekre a légi riadót, a jelzés alapján felszálló olasz gépek pedig lelőtték a támadó gépet. Megkérdezzük, hogy fogadta Olaszország a bécsi döntést.

— Olaszország kezdettől fogva figyelemmel kísérte a magyar-román viszony alakulását, a bécsi döntést pedig általában örömmel fordatta. Az a meggyőző-

dés általában, hogy még ez nem az utolsó szó a revízió ügyében. A magyar rádió útján sokan hallgatták a bevonnási ünnepeket, ha nem is értették, kiéreztek belőlük, hogy mit jelent a magyarságnak Erdély északi részeinek és a Székelyföldnek visszacsatolása. Ismerik és mindenütt lehet hallani az Erdélyi indulót, amely az olaszoknak is nagyon tetszik.

Csak futólag, kikapott részletekkel kíséreltük meg az elbeszélés nyomán képét adni a háberús Olaszországnak és sorsdöntő harcának, amelyben az egész magyarság együttérzése kíséri.

Az erdélyi magyar falvak képe

Egyetlen szóval lehetne jellemezni ezeket a sokat szenvedett, agyongyötört erdélyi magyar falvakat: siralmasak. Elképzélhetetlen és minden fantáziát felülmúló az a leleményesség, mellyel az utóbbi két esztendőben tönkretették a románok a magyar falvakat. Most, amikor a lelkesedés és öröm elhiggadt, amikor a virágok elhervadtak és az areokon a gond és szenvedett gondok gyöttrődései is kiülhetnek, látja az ember, hogy azok a testvéreink, akik keresztül mentek ezeken a gyöttrődéseken, valahányszor mártírok és hősök. Fegyvertelenül, szuronyok árnyékában és örök rettegésben vergődtek, míg eljött a megszabadító honvédek lelkes csapata.

Egyik faluból kapjuk a hírt, hogy az utolsó percig ott silbakoltak a román vezetők a katonák mögött és a legképtelenebb módon zsarolták, fosztogattak az árván, védtelenül álló lakosság között. Nem volt kegyelem és nem volt válogatás. Az utolsóig elvittek mindent s aki megkísértette az ellenállást, kérérlhetetlenül szuronyok közé vették és vitték magukkal. Most jönnek haza az elhurcoltak, akik utolsó falat kenyérüket, darab ruhájukat akarták a „békés” kivonulótól, távozótól menteni. Heteket, hónapokat szenvedtek át, mint tuszok, míg kifélt az azt mesterkedte a román diplomácia, hogy a megállapodásnak megfelelően adták át mindent. Jellemző erre a fosztogatásra, hogy minden község kasszáját, minden postahivatal pénztárát, minden közhivatali közpénzt számolatlanul éppen a vezetők, a volt főnökök és első tisztviselők „mentették el...”

És most kifosztottan, sok helyen utolsó ruháiktól, jószagaiktól megfosztottan állanak munkába, új magyar alkotó kedvben pótolni mindent azok akik nem csüggedtek a szenvedés nehéz óráiban és nem féltek a haláltól sem, ha arról volt szó, hogy ismét magyar lesz a hűz esztendő óta rabsláiban szenvedő föld. Mert tudták, hogy az ember, az egyén elpusztulhat, de a föld az meg marad annak, ami volt, magyarnak...

Siralmasan elpusztult magyar falvak földjén együtt dolgozik immár a honvéd a kirabolt gazdával, katonalovak és kérges magyar kezek állanak a munkában. Nem sírnak, nem panaszkodnak, de dolgoznak új megújulásra a magyar történelmi időnek megfelelően...

Nyujts a magyar kifosztott falvak felé segítő kezéd és végy példát szenvedett, megalázott magyar véreidről, akkor új erredév küszöbén olyan országot építnék, melyen a Pokol ereje is megtorpannak a jövőben...

sz. r. l.

KESZTYŰT
kesztyűsnél vegyen!
**A LEGJOBB BÖRKESZTYŰK
GYÁRTÁSA ÉS ELADÁSA
NAGYBAN ÉS KICSINYBEN
JAVÍTÁS, TISZTÍTÁS ALAKÍTÁS
WAWRUCH ALAJOS**
kesztyűsmester
Szent Anna ucca 6 szám.

Pest
Legelőször hozza
a legfrissebb híreket
a világ minden tájáról!

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debreceen, József kir. herceg uca 1. szám, Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás), éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATÁSA szept. 28-án reggel 8 órától október 5-én reggel 8 óráig: „Kígyó”, Piac u. 51. Telefon: 30-95. — „Tisza”, Péterfia u. 61. Telefon: 24-52. — „Csillag”, Árpád tér 1. Telefon: 29-32. — „Szent Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. Telefon: 17-09. — „Mátyás király”, Nyilastelep, Vámposperési út 16. Telefon: 13.83.

Hősök naplója

— 1917 október 2. — Szakránszky János volt 2. repülőszázadbéli őrmester, mint kiváló felderítő repülő, 89 ellenséges repülést végzett és nagy bátorsággal számos légi harcban vett részt. Kiváló teljesítményéért századparancsnok másodsor terjesztette fel a nagy ezüst vitézségi éremmel való kitüntetésre.

Mire a kitüntetési javaslat a hadseceparancsnoksághoz érkezett, Szakránszky őrmester hősi halált halt.

Hősi emlékéit az arany vitézségi érem adományozásával örökítették meg.

x **A Német Gyermekotthonban** Batthyányi u. 16. megkezdődött a német oktatás óvodás és iskolás gyermekeknek, felnőtteknek.

— Megkötötte már életbiztosítását?

— **Megkezdődtek az I. lelkesítő vizsgák** a tegnapi napon a Kollegium tanácstermében. D. dr. Révész Imre püspök elnöklésével. A vizsgák előreláthatólag pénteken nyerne befejezést.

— **Az árpádtéri egyházrész hírei.** Szerdán este 6 órakor bibliára a gyülekezeti teremben, — Csütörtökön este 6 órakor istentisztelet a templomban. Istentisztelet után, 7 órakor, a gyülekezeti teremben az állandó bizottság tart ülést. — Vasárnap, október 6-án gyászistentisztelet az aradi vértanúk emlékére. Igézhirdetés végzetével a fel szabadult részre küldendő újabb zászlók megáldása.

— **Baja Mihály**nak, az országosnevű költőnek „Erdély köszöntése” című gyönyörű költeménye, mely lapunk szombati számában jelent meg, nagy feltűnést keltett. Számosan keresték fel szerkesztőségünket azzal a kéréssel, hogy a megkapott szép verset ünnepélyeken szavalhassák. Ezúttal közöljük, hogy Baja Mihály lelképáztor, a kiváló költő, hozzájárulását adta versének hazafias ünnepélyeken való szavalásához.

— **Megkezdődtek a Magyar-Német főiskolai Iroda német nyelvtanfolyamai.** A német követség védnökségével rendezett tanfolyamok iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg s az órarendet tegnap megállapították s az órát is megkezdtek. Az órák idejére és a beiratkozásra vonatkozólag készsége nyújt felvilágosítást a Magyar-Német Főiskolai Iroda vezetésége (Ferenc József út 41. I. em.)

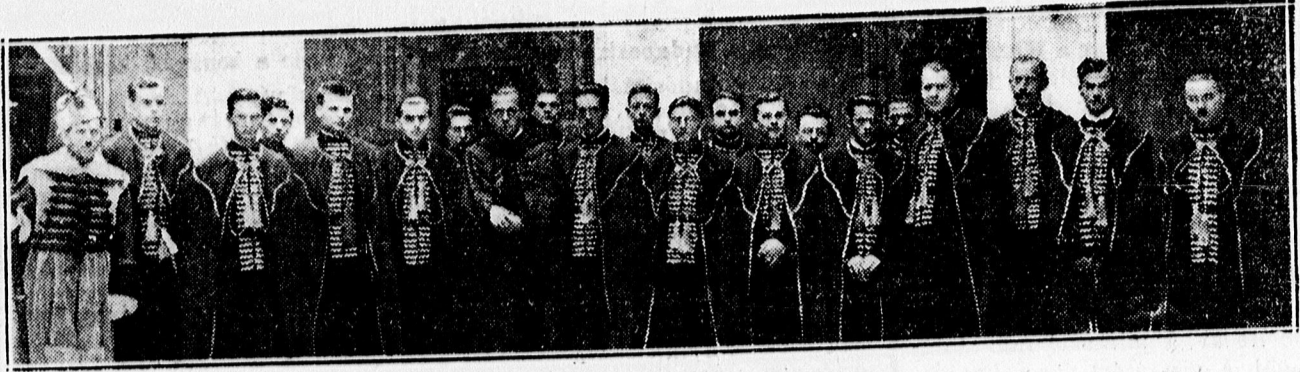
— **Nemzetőrséget szerveznek az amerikai tagállamok.** Erre vonatkozólag a képviselőház törvényjavaslatot fogadott el.

— **Nem vezettek eredményre Gandhi tárgyalásai,** melyeket az alkirályal Simlában folytatott, mely a szőlásszabadság visszaállítását célozta.

— **Torpedóval elsüllyesztettek egy norvég gőzöst,** a 6094 tonnás Tancredet Írországtól nyugatra.

x **Bartalls tanácskolájában** ma este tanfolyam kezdődik. Szépen tancolni Bartallistól tanul.

— **Háromesztendei börtönrre ítélte hamis kétpengős gyártásáért** a Kúria végső fokon Nagy Sándor péksegéjét, aki annak idején jólsikerült hamis pénzével elárasztotta az országot.

A legutóbbi doktoravatáson felavatott új doktorok.

A Hargita tetejében

(Zenésítve.)

A Hargita tetejében
Báránfyelhő gomolyog.
A tövében meserétén
Ezer csoda színes virág mosolyog.

A kanyargó Olt folyónál
Kicsi házból születtem.
Nem ismertem szebbet annál,
Oda vágyik, visszavágyik a szívem.

Hargitához, Szeredára,
Hol egy szőke kislány vár,
Hazamegyek nekemkára,
Mi leszünk a legboldogabb mátkapár!
BARCZAY ISTVÁN.

— A 13. gyermek, Borsi Károly püspöki munkás 13. gyermekét keresztelték vasárnap a biharpüspöki református templomban. Ebből az alkalomból vasárnap zsufolásig megtelt a templom hívekkel, úgy hogy igen sokan kívül rekedtek. A püspöki helyőrség tisztikarának nevében a tisztikar megbizottja tartotta keresztvíz alá a Borsi család 13. újszülöttjét, Borsi Károlyt annak idején azért becsajították el máról-holnapra az állásából, mert nem bírta a román nyelvet. A keresztelést Orth Imre lelkész végezte és mélyenszántó beszédet mondott. A püspöki helyőrség tisztikara készpénz adományt juttatott a derék családnak és a keresztapa ígéretet tett arra, hogy a gyermeket taníttatni fogja.

— A „Ferenc József” keserűvíz régóta kitűnően bevált háziszor, megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél, biztos, enyhe és gyorsan ható, természetes hashajtó, — mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— **Magánlakásért miatt került a debreceni törvényszék elé** kedden délelőtt Horváth Imre debreceni lakos, akit Pap Bálint és felesége jelentettek fle, mert erőszakkal behatolt a lakásba és ott bezébe egy ást forgatva káromkodott. Horváth eleinte tagadta a vádat, de később részbeni beismerést tett, elmondva, hogy haragos viszonyban van Papp Bálinttel. A bíróság elítélte 15 napi fogságra. Az ítélet jogerős.

x **Nyolc végzett növendékét helyezte el** szeptemberben a Naményi-iskola. Új gyorsíró-gépirótanfolyamra beiratkozhat, Batthyány u. 1.

— **Háromszáz pengőt lopott el** özvegy Szabó Bálintné balmazújvárosi asszony Berecz Józseftől. Éjszaka vette ki az alvó férfi zsebéből a pénzt, melyet a esendörök a károsult jelentése alapján megtartott kutatás során megtaláltak és lefoglaltak. A debreceni bíróság kedden délelőtt vonta kérdőre a tolvaj özvegyet, aki azzal védekezett, hogy Berecz Józsefet ő igen jól ismeri és a pénzt csak azért vette magához, mert Berecz azt régebben ígérte már, de átadni elfelejtette. Azért vette ki a pénzt az alvó ember zsebéből, hogy az ígéretét valóra váltsa. A bíróság lopás miatt 15 napi fogságra ítélte el az özvegyet és a lefoglalt 300 pengőt visszaírték Berecznek, aki igen örvendezett a 300 pengőnek.

x **Dr Rássó Vilmos** Ferenc József út 10. alatt fogszakorvosi rendelőjét újból megkezdte.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

— **Munkabérmegállapító bizottság a fodrásziparban.** A Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara területére a miniszter kinevezte a bizottságot, melynek feladata megállapítani a fodrász-ipari alkalmazottak legkisebb munkabéretét. Elnök: dr Simay Gyula ny. kir. ítélőtáblai tanácselnök (Budapest). Al-elnök: Vajna Ede fővárosi tanácsnok. Érdektelen rendes tagok: Nagy József ny. rendőrfőtanácsos (Debrecen), Sztankay F. Béla ny. főigazgató (Debrecen). Rendes tagok a munkaadók részéről: Polgár Lajos (Debrecen), Rajtik Pál (Nyíregyháza). Rendes tagok a munkavállalók részéről: Sóvágó Pál (Debrecen), Noszály Mihály (Nyíregyháza). Érdektelen póttagok: dr Komlóssy Pál ny. rendőrfőtanácsos (Debrecen), dr Csűrös Ferenc ny. városi tanácsnok (Debrecen). Póttagok a munkaadók részéről: Árvai János (Szolnok), Glatz Károly (Debrecen). Póttagok a munkavállalók részéről: Kardoss Béla (Szolnok), Tar Sándor (Püspök-ladány). A bizottság jegyzője dr Olasz Vilmos kamarai titkár.

— **Megnyitják a párisi múzeumokat.** A Louvre egyrészt már a múlt héten megnyitották a német katonai hatóságok és a német nagykövetség képviselőjének jelenlétében.

— **Dr Kardos Albert Zilayh Lajoshoz,** Dr Kardos Albert üdvözlő levelet intézett Zilayh Lajos íróhoz Törzsökös Magyarok Táborában legutóbb tett kijelentéseért. A levélben a magyar zsidóság halálját és köszönetét nyilvánítja Zilayh Lajos iránt. A levelet egyik fővárosi újság teljes terjedelmében közölte.

— **A kistemplomi egyházrész oltalmába veszi a visszatért esomaközi gyülekezetet.** A debreceni református egyház kistemplomi egyházrész tanácsülésén elhatározta, hogy vezető lelkészeknek, dr Uray Sándor egyházkerületi főjegyzőnek szülőfaluját, a Szatmár vármegyében most felszabadult esomaközi kis gyülekezetet oltalmába veszi és gyöngéd szeretettel támogatja.

— **A Bihar-érmelléki református egyházmege Debrecenben tartja esütörtökön délelőtt közgyűlését.** Az egyházmege a visszatért részekkel való kiegészülése előtt az az utolsó közgyűlése s ezen számos nagyfontosságú bejelentés történik.

— **Nyirábrány községben a legközelebbi országos-vásár** 1940 október 10. esütörtökön lesz megtartva. A vásárra felmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

— **Angol-amerikai egyezményt kötöttek a gyermekek elszállítására.** Az egyezmény értelmében 16 évesnél fiatalabb, nem angol nemzetiségű, menekült gyermekek is áthajózhatnak Amerikába.

— **Haditörvényszék elé kerülnek az áruuzsorások a megszállt Franciaországban az áruuzsora leküzdésére tett újabb intézkedések alapján.**

Felhívás vidéki előfizetőinkhez

Kérjük vidéki előfizetőinket, hogy a lapunkhoz mellékelt postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával sziveskedjenek az esedékes, esetleg elmaradt előfizetési díjakat a hó első napjaiban beküldeni. Nagyon sajnálnánk, de ha az esedékesség hónapjának 10-éig a díj nem érkezne be, úgy lapunk küldését kénytelenek volnánk beszüntetni.

DEBRECZEN kiadóhivatala.

— **Megérkeztek Németországból a Besszarabiából hazatelepített németek.** Az első csoporttal 344 személy vonata futott be.

— **Kiutasították Romániából Hollingworth angol újságíró,** a Daily Express munkatársát. Angol petroleumtársaságok tisztviselői is tömegesen hagyják el az országot.

— **Deterding holland olajkirály fia elűnt.** A fiatalember kétféle millió fonsterling tulajdonosa.

— **A szegedi határban avarkori aranytárgyakat találtak egy sírban.** A szegedi muzeumigazgató ásatásai felszínre hoztak egy avarkori sírt, melyben arany edényrészek, arany szerszáműszek, nyilhegyek és csont íjjak voltak. Az aranyelet hasonlít a nagyszentmiklósi aranykincsekhez, melyeket Mária Terézia idejében ástak ki és a bécsi muzeumban őriznek.

— **Egy bátor asszony,** a pereszegei Máv. pályaőr felesége az utolsó pillanatban azzal mentette meg az elgázolástól Bálint József gazdát, hogy a vágányok felé haladó lova elé ugrott és sikerült öt centiméternyire a robotgó mozdonytól visszatartani.

— **A győri püspököt, dr Breyer Istvánt igen nagy részvét mellett temették el.** Kedden délelőtt kezdődött a gyászszertartás, melyen a kormányt Radocsay László igazságügyminiszter képviselte. Dr Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás pontban fél tíz órakor kezdte meg nagy papi segédlettel az ünnepi gyászmisét, amelynek befejezése után az ötös abszolúciót Glatfelder Gyula, Grösz József, Madarász István és Czapi Gyula megyéspüspökök, valamint maga a szertartást végző hercegprímás adták. A Libera befejezése után a koporsót levitték a székelyház kriptájába, ahol a bíboros-hercegprímás elvégezte a végső be-szentelés szertartását.

— **A fővárosban október végén Protestáns Napokat rendez az Országos Bethlen Gábor Szövetség.** Az ország bármely részéből a felutazók 50 százalékos vasúti kedvezményben részesülnek. A protestáns napokat október 30. és 31-én tartják meg.

— **A Kistemplomi Egyházrész** Központi bibliaköre ma, szerdán délután 5 órakor gyűl össze először az új munkáiban bibliára Kálvin tér 17. sz. alatt, az egyháztanács termében. Régi és új tagokat szeretettel hív és vár az egyházrész vezetősége.

— **A II. református lelkészképesítő vizsgák** október 7-ikén veszi kezdetét. Délelőtt már ezen a napon írásbeli és másnap kezdetét veszi a szóbeli vizsgák.

Komár Bertalané Homoki Borbála Róza 31 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Dankó temetkezési vállalat.

Moldoványi Aranka temetése ma délelőtt 11 órakor lesz a köztemető II/a. ravatalozóból református gyászszertartással. Lakás: Széchenyi ucca 91. Temetését Fehértől vállalata rendezi.

Zsidó istentiszteletek. A statusquo ante izr. anyahitközség templomában az istentiszteletek rendje folyó hó 2-től 11-ig: Rós hássáná (újév) I. szerda este mindkét templomban 5. csütörtök reggel mindkét templomban 6. óraorvasás 8. hitazonoklat a Deák Ferenc uccában háromnegyed 9. sófárfúvás a Kápolnási uccában háromnegyed 9. a Deák Ferenc uccában egyneked 10. délután mindkét templomban 4 órakor. Rós hássáná (újév) II. csütörtök este mindkét templomban fél 6. péntek reggel mindkét templomban 6. óraorvasás 8. hitazonoklat a Kápolnási uccában háromnegyed 9. sófárfúvás a Deák Ferenc uccában háromnegyed 9. a Kápolnási uccában egyneked 10. délután mindkét templomban 5 órakor. Sábbát suvá (megtérés szombatja) péntek este mindkét templomban 5. szombat reggel mindkét templomban 7. délelőtt a Kápolnási uccában (Ifjúsági) egyneked 10. a Deák Ferenc uccában fél 11. délután mindkét templomban 4. este 6 órakor. Cóm gödálja, Gedálja bójtje vasárnap reggel mindkét templomban 5. este 5.05-kor. Köznap mindkét templomban reggel 5. este egyneked 6 órakor. Hitazonoklatok: a Deák Ferenc uccában szerda este, csütörtök délelőtt háromnegyed 9. szombat délelőtt fél 11 órakor, a Kápolnási uccában péntek délelőtt háromnegyed 9 órakor. Rabbiság.

— Megkötötte már életbiztosítását?

— Romániában feloszlatták a nemzeti diákarcvonal nevű szervezetet, mely a kormányzópártnak egyik függvénye volt.

— Összevesszett a völgegyével Nyírbátorban Murvay Julianna nyíregyházi leány s hazafelé utaztában kiugrott a robogó vonatból. A vonat 60 kilométeres sebességgel haladt és a leány kivetődött a töltés oldalán levő vízzel telt árokba. Ez mentette meg az életét s kisebb sérülésekkel szabadult.

— Megkötötte már életbiztosítását?

— A román uralom alatt Szatmáron eddig az volt a szokás, hogy az állami kórházban elhunyt szegény betegeket, akiknek nem volt hozzátartozója, gyalugatlan deszkákból összerótt ládákból, szemeteskocsin vitték ki a temetőbe. Sokszor még az egyházi szertartást is mellőzték és pap nélkül temették el az ilyen, egyedülálló, elhalt szegény betegeket. Szatmár felszabadulásával ez a „rendszer” is megszűnt, mert a magyar állam kezelésébe került kórház egyedülálló, szegény betegeit fekete színre festett koporsóban, kétlovas gyász kocsin temetik el és sírjukra fejfát is tesznek.

— Dániában október elsejétől minden kenyérfajtára bevezették az adagolást. A vendéglőkben is jegyre adnak kenyeret.

HIRDETMEY. Hajdú vármegye alispánja 12.222—1940. sz. alatt 1940 október hó 15-iki déli 12 órakor lejáró határidővel versenytárgyalást hirdet 30 vagon (á = 10.000 kg.) hazal cser, tölgy, vagy bükk dorong szállítására. Részletes felvilágosítások a vármegye-házán a tisztli főügyészli hivatalban nyerhetők.

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy forrón szeretett férjem, édesapám, apósom, nagyapám

Balla Jenő

ny. m. kir. honvédezered, a Ferenc József-rend, katonal érdemkereszt a kardokkal, Signum Laudis, Károly csapatkereszt, sebesülési érem stb. tulajdonosa

71-ik életévében hosszú szenvedés után csendesen elhunyt. Temetése október 3-ikán délután 3 órakor lesz az izr. temető halottasházából.

Balla Jenőné Steinberger Fanny, Balla György feleségével, Adorján Erzsébettel. Unokája: Balla Marika és rokonai.

Debrecen, 1940 okt. 1-én. — Koszorúk mellőzését kérjük.

Kelet válogatottja hét DVSC játékosal játszik Békéscsabán

A keleti kerület válogatott csapata vasárnap Békéscsabán játszik a csabai alosztály válogatottja ellen Szent Kóna Kupa-mérkőzést. Kelet válogatottját a most remek formában levő DVSC-re építették fel, nem kevesebb, mint hét vasutas játékos utazik Békéscsabára. A kerület válogatottja a következő: Keskeny — Csokai, Erdei I. (DVSC) — Kahán (Rusj), Erdei II., Elek (DVSC) — Dombóvári (DVSC), Drottár (DEAC), Sidlik (DVSC), Csancsinov, Hajlik (Rusj). Az összeállítás kitünő, ha tekintetbe vesszük, hogy Pocsai nem kap szabadságot, ezért nem lehetett beválogatni, a NyTVE játékosok pedig bajnoki mérkőzést játszanak vasárnap. Egyedüli kérdőjel Kahán játéka. Kahán kétségkívül a legkiválóbb jobbfedezőt kis termete ellenére a kerületben, azonban hosszú ideje nem játszott, betegsége óta az elmúlt vasárnap lépett először pályára s kérdés, ilyen körülmények között tudja-e a legjobbat nyújtani. A védelem, a DVSC védelme NB-színvonalon áll. A fedezetsor is kielégítő. A támadásban pedig a remek formában levő Dombóvári és a legjobb modern középcsatáraink közé fejlődött Sidlik között a DEAC gólszákjával: Drottárral a Rusj kiváló balszárnya nem hiszszük, hogy csalódást okoznak. Győzelmi reményekkel küldhetjük a kitünő csapatot Békéscsabára. Egyetlen kívánságunk azonban volna a válogatott mérkőzés előtt: szeretnénk, ha azok a játékosok, akik még nem vettek fel magyarhangzást sportnevet, ezen a válogatott mérkőzésen már új neveiken szerepeljenek. Kahán, Drottár, Sidlik, Csancsinov és Hajlik, mind kiváló magyar sportemberek, bizonyára büszkén hordozzák magyarhangzást sportneveiket. A válogatott csapat tartaléka Szabó (DVSC).

Debrecen vasárnapi sportműsorának érdekes eseménye lesz a Békéscsabai alosztály—Kelet ifj. válogatott mérkőzése. Ez is rendkívül fontos mérkőzés, mert az összesített eredmény számít és hiába győzte le Kelet csapata például az ősszel Észak válogatottját, az ifjúsági csapat nagygólarányú veresége miatt Észak lett a győztes. Sajnos, Kelet ifj. csapata tartalékos: Oláh és Pásti betegsége miatt nem játszhat. Nélkülük így áll fel a Stadionban lejátszásra kerülő mérkőzésen a Kelet ifj. válogatottja: Szombati (DEAC) — Gömöri (Tégláskert), Elischer (DMTE) — Matolcsi (DVSC), Erdei (DMTE), Beluch (Tégláskert) — Gyulai, Tisza (DVSC), Juchwild (Rusj), Bodoni (DEAC), Beres (DVSC). Reméljük, hogy az ifi válogatott ebben az összeállításban is kiveredik Debrecenben a győzelmet.

Sidlik éltre ugrott az NB II. góllövlistáján vasárnap rugott öt gójjal és most 12 góllal vezet. Utána egyformán 9 góllal Futó II. (Perces), Hortobágyi (Pénzügy) és Tóth (Ózd) következnek. A DVSC kitünő középcsatára lett a hét tizenegyeknek középcsatára is.

Tarányi első helyet szerzett súlycsoportjában vasárnap a budapesti bírközversenyen.

A magyar válogatott csapat vasárnap a német válogatott ellen játszik. A szövetségi kapitány a vasárnapi kudarnak is beillő döntetlen után több poszton változtatást eszközöl. Előterbe került a Dicsőgyőrtől kitünően játszó Nagyvárad AC két játékosának: Bodolának és Spielmannak válogatottsága az összekötő posztokon. A fedezetsorban pedig Lázárt akarja a kapitány Pázmánnyal kicserélni. Itt említjük meg, hogy a DVSC tárgyalásokat kezdett Spielmannak, a NAC középcsatárának megszerzésére. Ezenkívül több kitünő játékosal akar erősíteni a debreceni vasutas csapat.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Oktober 3-án este: Tokaji asszú. Megnyitó előadás.

Oktober 4-én este: Tokaji asszú. A délutáni előadások 4, az esti előadások 8 órakor kezdődnek.

CSÜTÖRTÖKÖN A TOKAJI ASSZÚVAL KEZDI A SZÍNHÁZ

Az új színházi szezon felpéczi. Ihász Aladár kitünő társulata kezdi Debrecenben. A megnyitó díszelőadás csütörtökön este lesz a legnagyobb operettalkar, a Tokaji asszú kerül bemutatásra Delly Ferencsel, Petur Jikával, Antal Erzsével, Szalma Sándorral, Antalfy Józseffel, Hlatky Lászlóval, Mihályi Vilccsel, Madaras Vilmmával a főszerepben.

A színházi iroda jelenti: Csütörtökön este megnyitó díszelőadásban: Tokaji asszú. A színház igazgatósága felkéri a m. t. közönséget, hogy az díszelőadásra előjegyzet jegyeiket kedden este 8 óráig átvenni szíveskedjenek, mert a nagy érdeklődésre tekintettel jegyeket tovább nem áll módunkban eltenni.

FEGYVERBEN A VILÁG címen gyűjtötték össze a legidősebb felvételeket húsz évre visszamenőleg és ezekből a „vágásokból” állították ki ezt a cavalkáde szerű darabot. Kortársaknak látvány, a kései kornak történelmi bizonyosság lesz.

Hallatlanul mulatságos a legújabb magyar film: az „Igen vagy nem”. A fordulatos és a legjobb francia vígjátékokra emlékeztető filmben kiváló szereplőgárda játszik: Muráti Lili, Szörényi Éva, Páger Antal és Jávör Pál. A „négyesfogat” briliáns színészi játéka a filmnek, amely nagy siker.

Az erdélyi bevonulásról legközelebb egész estét betöltő film kerül a közönség elé „Kelet felé” címmel. A filmiroda laboratóriumába a honvédekkel együtt bevonuló filmriporterek által készített hatalmas anyagból most válogatják össze a legérdekesebb részeket. Ez a munka még egyideig eltart s csak mintegy két hét múlva kerül bemutatásra a nagy érdeklődéssel várt hatalmas riportfilm, melyet a Palatinus hoz forgalomba.

— Zágribban dollárhamisítókat lepleztek le és 15-en kerültek fogságba. A pénzhamisító banda tagjai jórészt zsidók.

— Az első hó leesett az Alpokban és hirtelen hidegre fordult az idő. Az Adige folyó felső völgyében igen nagy esőzés volt és a földosuszamlás a Brenner-hágón átvezető vonat vágányára zúdult és vonatkisziklást is okozott. A pályát már szabadá tették.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Mária Dóra kérem adjon közvetlen címet. Távolmaradásom véletlen. Levélét nagyon elkésve olvastam. Most ismét távol vagyok. Szombaton színházban leszek, főlétszint első sor. 1308

„Barna fiatalember” jeligré levél van a kiadóban. 1311

ALKALMAZÁST nyér férfi

Fűszerüzletbe ügyes 14 tanulóknak azonnal felvétetik. Ugyanott 20—25 liter tejet napl szállításra keresek. Rákóczi ucca 45. 132
Fodrászsegéd, csak elsőrendű, úri kiszolgáló, állandó alkalmazásra be léphet azonnal vagy megállapodott időben. Kálvin tér 5. 133

Jó családból való kifutó fiú vagy leány azonnal felvétetik. Illyés szűcs, Piac u. 42. 1321

Sütődébe kerékpározni tudó kifutófiú azonnalra felvétetik. Mester u. 39. szám. sütőde. 1314

Pékségbe kifutó felvétetik azonnalra. Rákóczi 6. 1325

Cinészsegéd vegyesmunkára felvétetik. Deák, városházépület. 1307

Ügyes kenyérkihordó fiút azonnal felveszek. Kozma sütőde, Munkás ucca 43. 1303

Járdaspreásra, fafelordásra férfit vagy nőt azonnal felveszek. Havas harisnyaház. 1299

Szerezősegédet állandó munkára keresek. Gyenes, Szent Anna u. 8. 1285

Kifutót, 14 éven felül, felvesz Volentik, Piac u. 131

ALKALMAZÁST keres férfi

Kimondott jó munkás úri fodrászsegéd állást keres. Cím a kiadóban. 1320

Gyermektelen házaspár elmenne házfelügyelőnek. Egymalom u. 8. 1316

ALKALMAZÁST nyér nő

Nem iskolaköteles kifutóleányt felveszek. — Hatvan u. 4. sz. Ház-mesternél. 128

Ügyes leány felvétetik cukrászdában. — Damó cukrászda, Színházi átjáró. 1331

Segédleányt, fiú és leány tanuló felvesz Papp női divatszalon, Szent Anna 10. szám. 135

Tanulóleányokat, huszon négy éven felülieket — azonnalra felvesz Havas harisnyaház. 1298

Közgazdaság

Élelheléptek az új gabonaárak

Az utóbbi hetekben megjelent rendelkezések értelmében a fontosabb mezőgazdasági termények árai októberben emelkedtek. A búzánál és rozsnál 20, zabnál 40, sörárpnál 15, takarmányféléknél 30, hüvelyeseknél 20 fillér az áremelkedés. Ezen az alapon a mar naptól a 78 kg-os búza ára 23.40, a 71 kg-os rozsé 19.40, a zabé 21.50 pengő.

Közepes lesz a bortermés

A szőlőszemek hullása miatt az országban több helyén nem halaszthatják tovább a szüretet. Ahol a szüret megindult, a kereskedelem minden további nélkül átveszi intervenciósi áron a mustot, sőt annál többet is fizet. Az öborért kínált mennyiséget is átvetté teljes egészében a kereskedelem. Az új termés közepesnek ígérkezik.

TERMÉNYÁRAK.

78 kg-os búza 23.40, rozs 19.40, takarmányárpa 20.70, sörárpa 26.35, zab 21.50. Külöfélé termények árai: Victoria borsó 50.20, zöld eporthorsó 40.20, nagyszemű lencse 62.20, középszemű 50.20, kisszemű 40.20, fehér gyöngybab 43.20, fehér hosszú bab 46.20—48.20, lapos bab 46.20—48.20, szokványbab 39.20, tarka bab 37.20, fehér lapos csillagfűrt 22.50—23, finom búzakorpa 17—17.20, 8-as takarmányliszt 19.15—19.90, 78 kg fajsúlyú, száraz, rostált búza legalább 150 q-os tételekben, költségmentesen vasúti kocsi rakva helyt Debrecenben: 22.05 P. A burgonyaárak változatlanok.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSAR.

Felhajtás 158 darab, eladásra került 142 darab. Árak: szedett sertés, elsőrendű 136, silány minőségű 115—126, angol tökesertés 136, angol sonkasertés 136, exportzsír, márkázott, vágóhidon átvéve, csomagolás nélkül 190, fél-sertés szalonnával 176—180, fél-sertés hús 180—186, hátszalonna, 28 kg-os 185, háj 186, belföldi zsír 190, hátszalonna 20 kg-os 179, zsírszalonna 182. A város irányzata változatlan volt.

A DEBRECENI LÓ- ÉS SZARVAS-MARHAVÁSÁRRA

szarvasmarhából felhajtottak 876, eladtak 448 darabot. Lóból felhajtás 291, eladás 115 darab volt. Irányzat lanyha. Árak: Jöminőségű vágómarha 58—70, közepes 45—58, silány 35—45, borjú 58—90, nővendékmarha 60—72, tinó, ökrör 70—85, fejős tehén darabonként 240—500 pengő, vágó ló 80—155, silány igás ló 85—95, közepes igás ló 195—300, jó igás ló 300—500.

Kiszámlálásban jártas ügyes eladó, lehetőleg szakmabeli, felvétetik. Csillag könyvkereskedés. 1324

ALKALMAZÁST keres né

Megbízható özevegő úriasszony azonnali alkalmazást keres könnyebb irodai munka vagy kenyérlékek, tisztító üzlet, trafik, faraktár, vagy ezekhez hasonló helyen. Cím a kiadóban. 29 vv.

Orvosi rendelőbe ajánlkozom öt évi gyakorlatot. Röntgen, Quarz, Diatermia és rövidhullámú kezelésekre értek, vidékre is. Cím: Csapó u. 53. III. ajtó. 1296

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejáróleányt, szüleimél lakót, egészségi állapotát felveszek. Kossuth uca 18. sz. Hátul az udvarban. 1341

Bejárónő délelőttre felvétetik. Rákosi Jenő u. 6. II. em. 1. 1339

Szerény igényű főzőnő és szobaleány felvétetik. Péterfia 29. Keresztútlet. 1337

Bejáróleány egész napra felvétetik. Kossuth uca 22. Étkezdé. 1335

Bejárónő jó bizonyítvánnyal délelőttre felvétetik. — Molnárné, Arany János 56. 1330

Bejáróleányt keresek reggel 6 órától 8 óráig kétórát takarításra. Értekezni: Dobozi ucai bérház B) lépcső, a házmesternél. 1323

Bejárónő délelőttre jó bizonyítvánnyal felvétetik. Lifthaszalát. Ferenc József út 43. Sveits-palota III. lépcső IV. emelet 7. ajtó. 1315

Bentlakó mindenestől felvétetik. Rákóczi 6. Kelemen. 1326

AJÁNLAT

POLOSKAIRTÁSI vállalat, Varga uca 10. sz. Szücsék. 1308 11. 15

Zománcozott tűzhelyek szakszerű javítása, kiégett kályhák samottozása, kályhákóppeny készítése. Levenscsik Csapó uca 87. sz. 75 10. 15

Aranyat, ezüstöt, brilliánsat legmagasabb árban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan uca 2. szám. 225 10. 17

Paplanokat, pehelyből s vattából, ócska paplanokat portalanítva készít Nagy Gyula paplanos mester, Sas uca 2. sz. 1984 10 15

Férfi, női, gyermek- és iskolacipők, cserkész- és vadászbakancsok legelőbbre beszerezhetők Ókrós sajtőkészítésményi raktárából, Sas uca 1. 1633 10. 8.

Fehérneműárrás, hímzés legelőbbre, legelőbbre készült Kút u. 62. alatt. 1015

Építetők! Az Alföldi bontásból márványok, portások, ablakok, ajtók, téglák és mindenféle anyagok eladók. 1328

Fáy-arekrémek tégelyeket visszavessz az Arany szarvú gyógyszertár. Színház mellett. 1857 10. 16

Ókmányaitól eredetileg hű másolatot készít Berzsi műterme Piac u. 38. 965 vv.

Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kabátot készít „Elit” szalon, Rákóczi uca 28. szám. 1516 10. 8.

Legelőbbre fest, tisztít, férfi és női ruhákat Welsz, Arany János u. 29. szám. 1210 vv.

Poloskairtás ciángázal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kígyó uca 5. szám. 1955 x. 3.

Diplomás masszírozónó vibrációs fogyó s gyógy masszázst adok. Pedikúr szalon, Hangya épület. 1242 10. 18

Használt bútorait átveszem modernre. Mindenféle új- és használt bútorok raktáron. Kossuth uca 49. keresztútlet. 1061 1. 19.

Szörmebundáját, már most készíttesse el a tél beállta előtt. Katona Vilmos szücsmesternél. Simonffy uca 2. szám. 1332 10. 5.

Kalaptűjdonások nagy választékban érkeztek. Alakítás modell után 1.50-tól Arany kalapszalomban, Sas uca 4. sz. alatt. 1919 10. 15.

Varrógép, kerékpár, vétel, csere, kölcsönzés, javítás, jótállással. Alkatrészek minden géphez. Eisenberger, Csapó uca 101. szám. 392 10. 21.

Ciánóztasson oizalommal a Csala ciánózó vállalat, Rákóczi uca 9. Telefon: 14-27. 1956 10. 5-ig

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Szalmon bútorüzletben — Jó minőség, előnyös árak. Részletre is, Hunyadi u. 2. szám alatt. 604 12. 23.

Modern háló, félháló, Schöber-ágy, rekámie, garnitúrák, szabóasztal, jégszekrény, székek eladók. Kossuth 49. Keresztútlet. 1061 1. 19.

AUTO MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyártmányú 750-cs oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

Széjjelbontva eladom nagy Talbot személyautó alvázat, karosszériáját, rugózatát, Bosch világítóberendezését, — kurtjét, hűtőjét, gumijait stb. Ugyanott 700—800 literes vashordók eladók. Simonffy uca 57. 1280

DKW és Fiat-Balilla négyszemélyes autó alkalmi áron eladó. Szoboszlai, Széchenyi u. 24. 1338

Egy 250 Puch, egy Jáva motor olcsó árban eladó, esetleg bútorkereskedővel vagy asztalossal rekompenzációs üzletet köthetek. Péterfia u. 56. Illatszertár. 1301

ELFLMISZER ITAL

„MEGA” borozóban kitűnő fajborok 130 fillértől, kisüstőfőtt pálinkák, frissen csapolt sörök. Dobárnál, Csapó u. 39. 715 10. 24.

Bor, tekahegyaljai szomorodni literenként 1.60 pengő. Bika mozával szemben, Hantos uca 1340

MOSOTT RONGYOT vesz lapulnyomdája

ELVESZETT

Két mellény eleje elveszett Kossuth uca és Cegléd uca között. Beszúletes megtaláló adja át Moskovits szabó, Piac 42. Jutalmat kap. 1294

TÁRS

Öskeresztény új ipar- engedéllyel és nagy ismeretességgel 15—20.000 pengőig csendes társat keres. „Komoly üzlet” jellegre a kiadóban. 1329

VEGYES

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtő felülettel, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

Öltött pösmétek magas lörszűk 2—5 évesek, kaphatók Szeszlina u. 4. 1040

Grafológusné bárkinek kézírásából biztos analízist nyújt. Széchenyi u. 43. szám. 1249

Gőré kiadó. Sinai Miklós u. 35. sz. 1322

HANGSZER

Pianino, legmodernebb, egészen új, bérbeadó. — Erdőklóndi Müller szállítónál, Piac uca. 1309

Zongora, varrógép, három Biedermayer szék, kövirágállvány, háromfokos asztal eladók. — Simonffy uca 32. Lakos. 1313

OKTATÁS

Fegyvergyakorlatról — visszatérve, a zongora- oktatást megkezdem. — Akadémiai módszerrel tanítok, vizsgáztatok. Felottteknek magyar nyelvi kurzus. Házhoz is kijárok. Poroszlai út 87. 1304

Gyorsírásra és gépirásra iratkozzék be Schmidt Magd. gyorsíróiskolájába, Rothermere uca 1. szám. Államvizsga. Sinay Magda. 981

KERESLET

Tejst keresek napi 15—20 liter tejfel. Dala Dezső, Nyil u. 34. 1333

Kiskörművest keresek tanyai munkára. Jelentkezhetnek minden délután 2 órakor Vár uca 8. 1317

Ivarérett angóra nyulat veszek. Péterfia u. 56. szám. Illatszertár. 1300

20—25 liter tejel korai szállításra azonnalra keresek. Szent Anna u. 66. szám. Fűszerüzlet. 1234

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott kerti szoba központi fűtéssel, fűrdőszobával kiadó. Kossuth harminckilenc. — Házmester. 1223

Bútorozott szoba kiadó. Püspöki palota IV. kapu földszint 21. 1332

Simonffy út 5/b. különbejárattal csinosan bútorozott szoba kiadó. — 1327

Különbejárattal elegánsan bútorozott szoba külön elő- és fűrdőszobával azonnal kiadó. — „Hella”. Csapó u. 22. sz. 1234

Élelmiszerek Debrecenben

marhahús I. r.	1.60—2.
leveshús kg.	1.40—1.60
borjúcomb kg	1.60—2.60
juhús	1.30—1.40
báránycsomb kg.	2.00
vesés kilója	2.40
sertéskaraj	204
tarja	164
sódarhús	202
vékonyoldal	170
háj	212
szalonna	208
zsír	220
csirke párja	2.—3.00
tyúk párja	3.50—5.00
kacsa párja	3.50—4.60
liba párja	7.00—8.50
élőponty kg	1.80—3.00
jegelt ponty	1.80—2.00
apróhal kg.	—40.—60
csuka kilója	1.20—1.80
tejliterje	—24.—36
tejfél literje	1.40—1.70
túró kilója	1.—1.20
vaj kilója	4.60—5.20
gomolya kg.	2.40
búzakenyér kilója	—38
tojás drb.	—9—11
rettek cs.	—8.—10
zöldség cs.	—8.—12

karfiol drb.	6—40
zsengebab lit.	—32—50
csiperke gomba	1.00—1.20
dióbél kilója	3.60—4.00
burgonya kg-ja	8—12
nyári rózsza kg	—12
Ellarózsza kilója	—10
fokhagym.	—60—80
vöröshagyma	—16—24
karalábé drb.	—3—8
káposzta kg.	—20—24
kelkáposzta	—10—20
savanyúkáposzta	—46
zöldbab kg	28—56
főzötök drb	—10—22
spenót csom.	6—8
uborka drb	—2.—16
zöldpaprika drb	—1.—5
alma kilója	12—96
körte kilója	—54—120
zöldtengeri csöve	—2—8
paradicsom	—14—26
öszibarack	—64—120
szilva kg.	—32—60
birsalma	46—76
sárgadinnye	16—18
görögdiinnye	12—16
szőlő kilója	—36—100
dió	90—110
szeder literje	—28—40

Katonaládát és bútorokat, sparheltet lehet kapni. Attila tér 2. 1295

ELADÓ HAZ

Adómentes családi ház eladó. Hadházi u. 45. Nagyerdő alatt. Méhéseknek alkalmas. 1208

Jókai uca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral, tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Gerenc József út 4. sz. bérház 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két bolthelyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cím a kiadóban. 1+

Eladó Komlóssy út 43. sz. 300 30 négyszögletes, háromszobás, komfortos villa, igen kedvező feltételekkel. Tulajdonos: címe a kiadóban. 8+

Tégláskertben újonnan épült két szoba, konyha, spájzos, mellékhelyiséggel, 300 négyszögletes telekkel azonnal beköltözhető, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 824

Külsővásár-tér 15. sz. 826.60 négyszögletes telek, két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

4 szobás, fűrdőszobás villa parkban 4 hold földdel, gazdasági épületekkel eladó. Telefon: 26—06. 1207

ELADÓ HAZHELY

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek, igen előnyös feltételek mellett, tulajdonos címe megadható a kiadóban. 5+

Széchenyi uca 85. sz. telek, úgy egy darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Komlóssy út 10. sz. üres telek, házhelynek igen alkalmas, esetleg két részt is osztható. Cím a kiadóban. 3+

Villatelek a Nagyerdő alatt, a Hadházi uca-ból nyíló Dobsina uca-ban 268 négyszögletes villatelek négyszögletes, ként 11 pengős árban eladó. Felvilágosítást ad a Kölcsonos Segélyező Egylet bankpénztára. Kossuth uca 8. szám alatt. 140+

FÖLDBÉRLET

Kiadó Bánkon 42 hold tanyásföld, felesben is Miklós 36. 796

ELADÓ FÖLD

Eladó 10 hold jól beállított szőlő kövesúthoz egy km. Erdeklődni: Szakolcs közleg főjegyzőjénél. 329 10. 19

Bánkon 12 km-nél köves út mentén 12½ hold, — Ondódon, Vedres-dűlőben 4 hold, — Ondód, Kádár-dűlőben 2½ hold, — pusztai földek. Értekezni Kétmalom u. 8. vasárnap 8-tól 4-ig. 701

ELADÓ ÁLLAT

Jorksiert fajtisza tenyésztőek eladók. 150 P darabja, Honvédtemető uca 6. 1321

Szerkesztési felelős: PÁLFI JOZSEF. Kiadósági felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a HÍRSZÁNTALI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Egy szoba, konyha kiadó. Mörzcs u. 30. Erdeklődni délután 3-tól. 1336

Modern egy szoba, konyha kiadó. Bezerédy uca 12. Értekezni Pozsonyi u. 15. 1334

Egy szoba, konyha, spájz azonnal kiadó. — Erzsébet u. 8. sz. 1311

Kiadó 15-ére egy pince-szoba egy pár embernek. Vigkedvű M. u. 53. szám. 1302

KIADÓ LAKÁS két szobás

Két szoba, konyha, előszoba, spájzos világos, száraz pincelakás október 15-re kiadó. Faiskola uca 7/f. 1297

KIADÓ LAKÁS három szobás

Kiadó 3 szobás manzardos, előszobás kerti lakás egyezeröttszáz négyszögletes telekkel havi nyolcvanöt pengőért november elsejére. Andrássy út 9/b. 910 vv.

Kiadó Luther uca 23. számú 3 szobás kertesi családi ház november 1-re. Értekezni Meszena 20. 1310

KIADÓ LAKÁS nagy

November 1-re bérbeadó Simonffy út 36. sz. Modern villa. 1238 vv.

Központi fűtéssel ötszobás lakás november hó 1-re kiadó. Varga uca 1. 134

LAKÁST KERES

Két- vagy háromszobás családi házat bérbe — vagy megvételre lakbérlettel keresek. — Címeket kiadók: Tisztviselő házaspár” jellegű. 1305

GAZD. ESZKÖZÖK

Eladó jó ócska székér. Mester uca 40. 1318

126 liter delavári must eladó. Bözörmentyű út 27. 1319

ÜZLET HEHELY RAKTÁRHELYISÉG

Vendéglőnek, borozónak alkalmas nagy üzlethelyiség, hatalmas borpincével, mellékhelyiségekkel kiadó. a Piac és Arany János u. sarkán. Felvilágosítás a házfelügyelőnél. 1968 10. 15.

Autógarázsnak, műhelynek, raktárnak két száraz helyiség kiadó. Hatvan u. 4. 129

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolókocsik, eredeti régi üllögarnitúrák és alighasznált írógépek, prizmas látszővek, nagyobb méretű perzsaszőnyegek és Mária Terézia üvegcsillárok igen olcsóért eladók Ingóságközvetítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv.

Hentesnek alkalmas nűs hordó kocsi eladó. Cím megadható a kiadóhivatalban. 494 vv

Zsiros hordók, boros s ecetes, káposztás, darás kádák állandóan raktáron báró Györfy hor dógártási telepen. Nap uca 4. szám, új telefon 32-83. sz. 1287 10. 4.

Eladó glocknis fekete átmeneti kabát, vatelines, télikabátnak is használható, fekete szil rever, szürke bárány kabátgallér. Péterfia u. 48. Megtekinthető 12—3-ig. 1234

Férfi ruhák, télikabátok kitűnő karban eladók. József kir. herceg uca 27. Keresztútlet 1228

Október hó 7-én délelőtt 11 órakor Csobajon megtartandó ingóárverésen eladásra fog kerülni 16 darab jármos ökör, 17 darab növendékjószág, 9 darab bivaly, 167 darab vegyeskorú és ivarú birka, Fauler rendszerű kifogástalan állapotban lévő gézekegarnitúra, vas szerszámpad a hozzátartozó felszereléssel, 1 darab szelektor, 1 darab Molitor, 1 darab traktorvontatású teljesen új kombinált vetőgép, 2 darab teljesen új gumikerektű hajtókocsi, 1 darab gözerőre járó daráló, 1 darab áramfejlesztő gép. Az ingóságok és az árverés közelebbi körülményei iránt dr Póka István (Miskolc, Horthy Miklós tér 11. szám alatt) ügyvéd-nél lehet érdeklődni. 1216

Egy jókarban levő rikahajós női varrógép eladó. Nyil u. 12. szám. 121

Eladó bontásból 3000 téglá, faanyag, deszka. Simonffy u. 39. szám. 1312